

Šumenie líp

Časopis Ev. a. v. cirkevného zboru v Nepochoch

ROČNÍK XI.

1/08

Obsah

Golgotská manna	2
Variácie Veľkej noci	3
Miestnosť	5
Služba chromého chlapca	7
Odkiaľ pochádza utrpenie	9
Spomienky z môjho detstva	11
Čo sme v zbore prežili	12
Návšteva dirigentky	
I. Viskupovej	12
Stretnutie staršej generácie	
v Žabokrekochoch	14
Z ďalekej Afriky	16
Stretnutie s hosťom	18
Zborová fotokronika	19
Rubrika pre deti	20
Bez Boha na svete	22
História – A. Lačný	26
Výročná správa kňaza	31
Správa o činnosti	
filie Ďanová	34
Milodary	36
V matrike sme zaznamenali	37
Rozpis sl. Božích	39
Chlieb náš každodenný	40

Golgotská manna

Vincent Blažko

Ako sa ľady pohli
zas dolu riekou,
a sneh sa topí na úbočí,
tak človek ako mliekom
slzami hasí smäd,
za sluhom hľadia jeho oči.

Veď dušu treba naplniť
pôstnym pokáním,
aby sa roztopil ľad zlosti,
veď svet ju iste poranil
šípenie nenávisťi
a túži v kríži po milosti.

Na dlaň ju polož, človek,
na ruku lásky,
aby ju zohrial plameň jara,
a oblieka šat krásny,
do všedných, ťažkých dní,
aby z nej išla jasná žiara.

Do výšok stúpaj, duša,
leť ako vtáča,
nech vánok z Golgoty ťa nesie,
keď púšťou zeme kráčaš,
krídlami viery mávaj a spievaj,
spievaj novú pieseň.

Po Veľkom piatku, ľud môj,
príde Veľká noc,
v kostoloch zaznie Haleluja,
hľad' vierou na Božiu moc,
sám plný pokoja,
víťaznú pieseň z duše spievaj.

Prpravila: Milota Janičová

Variácie Veľkej noci

Veľkonočné sviatky majú u nás rôzne podoby. S útosťou konštatujeme, že podoba kresťanskej Veľkej noci je veľmi zahmlená, ba až neviditeľná na verejnosti. Uvediem niekoľko pohľadov na Veľkú noc rôznych skupín a vy, milí čitatelia, posúďte nakoľko je moje tvrdenie objektívne.

1. Veľká noc ako sviatok jari

Na veľkonočných kartách sú kresby, alebo fotografie kurčiat, vajíčok - kraslíc, kvetov, bahniatok a pod. Obdobie Veľkej noci je obdobím prebúdzania sa prírody k novému životu a preto takéto obrazy sú priliehavé. Protikresťanskej propagande prišlo veľmi vhod zdôrazňovať v školách, v novinách, rozhlase i televízii práve tento moment. Vhodné boli na propagáciu aj ľudové zvyky, vynášanie Moreny z dedín ako bohyně zimy a smrti a víťanie Vesny, ako bohyně jari a života. Tieto ľudové zvyky sú zbytky starého pohanského slavianskeho náboženstva. Nič z toho nepatrí ku kresťanskej Veľkej noci.

2. Veľká noc - čas oblievačky, šibačky

Na otázku: „Prečo svätíme Veľkú noc?“ žiaci na hodine náboženstva často odpovedajú: „Lebo je oblievačka.“ Chlapci sa tešia, že na druhý sviatok veľkonočný niečo zarobia, keď navštívia spolužiačky, príbuzných a symbolicky ich pokropia voňavkou. Za to dostávajú peňažnú odmenu. Voľakedy to boli maľované vajička - kraslice. Smutné je, že v tento deň stretáme aj žiakov základnej školy pod vplyvom alkoholu. Nezodpovední hostitelia zasievajú semienko závislosti na alkohole, ktoré môže skôr, či neskôr zahubiť život.

Pravú oblievačku vodou ešte niekde praktizujú mládenci na dedinách, keď kolektívne navštívia každý dom, kde bývajú slobodné dievčence. Vraj aby boli čerstvé a zdravé, tak ich treba poliať studenou, studničnou vodou. Za tento výkon náleží odmena, dobré pohostenie. Nič z toho nepatrí ku kresťanskej Veľkej noci!

3. Veľká noc - čas obžerstva a opilstva

Druhý sviatok veľkonočný je ironicky menovaný ako „Medzinárodný deň mužov.“ Slovenská národa je veľmi pohostinná a vrcholom úcty a pohostenia je, žiaľ, ponuka alkoholom. V tento deň veľmi tolerujeme prekročenie miery pitia alkoholu a nepohoršujeme sa nad tackajúcimi sa mužmi a žiaľ aj ženami. Alkohol je pliagou ľudstva, i nášho slovenského národa a táto pliaga v tento deň má voľné pôsobenie na verejnosti. Aké škody spôsobuje alkohol, jeho mierne užívanie, o tom sa čím ďalej tým menej hovorí. Vznikli už mnohé nadácie, ligy proti nebezpečným chorobám, no zatiaľ sme nepočuli o lige protialkoholickej. Preplnené protialkoholické liečebne mladými ľuďmi varujú a volajú: STOP ALKOHOLU!

Nakoľko sú ženy objektom oblievačky, musia byť nielen doma, ale ako dobré hostiteľky okrem alkoholu pripravujú aj iné pohostenie. Patrí sa, aby na stole bola šunka, klobása, varené vajička a iné špeciality. Ich príprava si vyžaduje čas a náklady. Nie zriedka spôsobuje stres a napätie. Je charakteristické pre tzv. ľudo-

vé cirkvi, akou je aj naša, že v tento deň je návštevnosť v kostole minimálna, české výnimkám. Nič z toho, čo sme vyššie uviedli, nepatrí ku kresťanskej Veľkej noci.

4. Veľká noc - jedenie paschy a baránka

Myslíme tu na židovskú Veľkú noc. Podľa židovského kalendára, ktorý nie je totožný s kresťanským, pripadá Veľká noc na 14. nisan v jarnom období pri splne mesiaca. Sú náznaky v 2M 7,16 že Židia v Egypte slávil sviatok pastierov a roľníkov, kedy „slúžili Hospodinu,“ ale noc, v ktorej pod vedením Mojžiša vyšli z egyptského otroctva, stala sa rozhodujúcou pre každoročné opakovanie Veľkej noci. V túto noc totiž krv zabitého baránka, ktorou označili veraje svojich dverí, ušetrila od smrti prvorođených synov Izraela, zatiaľ čo v celom Egypte všetko prvorođené zomrelo, aj syn faraónov. Preto ich faraón prepustil na slobodu. Bolo povinnosťou každej židovskej rodiny každoročne pripomínať túto udalosť z pokolenia na pokolenie a to jedением mäsa zo zabitého veľkonočného baránka, nekvasených chlebov - macesov máčaných v omáčke z horkých bylín. Povinnosťou hlavy rodiny bolo opakovať históriu odchodu z Egypta.

Pán Ježiš, ako verný syn svojho národa a vedúci svojej družiny, zachovával tento zvyk a jedával s učeníkmi veľkonočného baránka. Pri poslednej večeri pred svojou smrťou ustanovil nový hod veľkonočný, takže Jeho smrť je zároveň hranicou medzi židovskou a kresťanskou Veľkou nocou.

5. Veľká noc - oslava vzkrieseného Pána Ježiša Krista

Toto je zmysel kresťanskej Veľkej noci. Ak by Pán Ježiš nebol vzkriesený, potom Jeho smrť na kríži by nebola spasiteľnou. Na kríži zomierali aj iní nevinní. Justičné vraždy sa v dejinách opakujú, ale žiadna z nich nie je obeťou zmierenia za naše hriechy. Len smrť Ježiša Krista, je smrťou za naše hriechy a Jeho vzkriesenie je naším ospravedlnením (R 4, 25). Veľkú radosť sme mali po skončení 2. svetovej vojny z víťazstva nad fašizmom. Radovali sme sa, keď padla totalita komunizmu. Ako by sme sa nemali radovať vždy znova z víťazstva nad hriechom, peklom a diablom, najväčším nepriateľom celého ľudstva. Ako by sme sa nemali radovať nad pádom totality zlých temných mocností, ktoré žnú ľudí do pekla? Veriaci kresťania radostne spievajú, že Ježiš je víťaz! Že je Pánom a Kráľom naveky! Veľkonočné piesne vo všetkých kresťanských spevníkoch, aj v našom, sú mohutným krédom cirkvi, ktorá stojí na Kristovom vzkriesení. V Ježišom víťazstve je víťazstvo všetkých, ktorí stoja na Jeho strane a sú v Jeho vojsku. Radosť zo vzkriesenia Pána Ježiša nepotrebuje podporu ani alkoholu, ani jedla, ani voňaviek, tanečných zábav a iných pohanských zvykov, lebo ju vyvoláva a udržuje Duch Svätý, ktorý je na svete, aby Ježiša oslávil.

Je mojou vrelou túžbou, aby v našej cirkvi a v našom národe žili v Kristu slobodní ľudia a radujúci sa v Duchu Svätom aj cez tieto veľkonočné sviatky.

Michal Hreško, ev. farár v.v.
(prevzaté z Cestou svetla 4-1995)

Miestnosť

V polosne som sa ocitol v miestnosti. Nebolo tam nič zaujímavé. Stena. Po samý vrch zaprataná malými zásuvkami so štítkami. Ako v knižnici. Zvláštne bolo, že široko-ďaleko si im nedoviedel konca a mali úplne iné nápisy. Podišiel som bližšie. Ako prvý mi padol do oka štítok s nápisom Dievčatá, ktoré sa mi páčili. Otvoril som zásuvku. No len čo som sa začal prehŕňať v kartičkách, zabuchol som ju ako obarený. Zistil som, že všetky mená poznám.

V tej chvíli som presne vedel, kde som. Táto ľudoprázdna miestnosť, plná malých zásuviek, bol môj katalogizovaný život. Všetky skutky. V každej sekunde môjho života. Skutky veľké i malé, zaznamenané oveľa podrobnejšie, než som si ich bol schopný sám pamätať.

Zmocnil sa ma strach aj zvedavosť zároveň. Začal som náhodne otvárať zásuvky a skúmať ich obsah. Niektoré mi priniesli radosť a sladké spomienky. Iné tak intenzívny pocit hanby a ľútosť, až som sa mimovoľne poobzeral, či ma niekto náhodou nesleduje. Zásuvka so štítkom Priatelia bola hneď vedľa zásuvky Priatelia, ktorých som zradil.

Na zásuvkách boli všelijaké nápisy. Od celkom bežných až po veľmi zvláštne: Prečítané knihy, Klamstvá, ktoré som povedal, Koho som potešil, Vtipy, na ktorých som sa zasmial. Niektoré boli až zábavné svojou výstižnosťou: Veci, ktoré som pokrikoval na svojich bratov. Na niektorých som sa ale vôbec nezbával: Veci, ktoré som vyviedol v hneve, Veci, ktoré som si v duchu mrmlal na svojich rodičov. Obsah v zásuvke ma neprestal fascinovať. Často som našiel omnoho viac kartičiek, než som očakával, inokedy ich bolo omnoho menej, než som dúfal.

Rozsiahlosť môjho života ma ochromila. Je vôbec možné, aby som za dvadsať rokov života stihol popísať všetky tieto tisícky, azda milióny kartičiek? Každá to však potvrdzovala. Každá bola napísaná mojím písmom. Každá niesla môj podpis.

Keď som vytiahol zásuvku s názvom Piesne, ktoré som počúval, všimol som si, že každá je prispôbená veľkosti obsahu. V tejto boli kartičky natesno poukladané, a predsa som ani po metri nenašiel na koniec. S hanbou som ju zatvoril. Ani nie tak kvôli kvalite hudby, ale pre množstvo času, ktorý predstavovala.

Keď som natrafil na zásuvku s názvom Zmyselné myšlienky, po chrbte mi prebehol mráz. Pootvoril som ju. Len trošičku. Nemal som odvahu skúmať jej rozsah. Ale jej podrobný obsah mnou otriasol. Skoro som odpadol. To aj takáto chvíľa bola zaznamenaná?!

Zrazu ma zachvátil strašný hnev. Mysleť mi ovládla jediná myšlienka: „Tieto kartičky nesmie nikto nikdy uvidieť! Nikto nesmie nikdy uvidieť túto miestnosť! Musím ju zničiť!“ Zúrivo som vytrhol zásuvku. Teraz už na jej veľkosti vôbec ne-

záležalo. Musím ju vysypať a obsah spáliť. Ale aj keď som ju otočil hore dnom a búchal ňou o zem, nepodarilo sa mi vysypať ani smietku. V zúfalstve som začal kartičky trhať. Nič! Boli ako z ocele.

Zničený a celkom bezmocný som zásuvku zasunul späť. Čelom som sa oprel o stenu a rozlúťostený som si zhlboka vzdychol. Potom som ju zbadal. Zásuvku s názvom Ľudia, ktorým som povedal o evanjeliu. Jej rúčka, takmer nepoužitá, žiarila novotou. Potiahol som za ňu. Zo steny vypadla malá, asi desaťcentimetrová zásuvka. Kartičky, ktoré v nej boli, sa dali spočítať na prstoch jednej ruky.

Zachvátila ma triaška. Potom prišli slzy. Padol som na kolena a neutíšiteľne nariekal a nariekal. Vylieval som svoju hanbu, zdrvujúcu hanbu za to všetko. Rady zásuviek sa mi krížili pred zasľzenými očami. O tejto miestnosti sa nikto nikdy nesmie dozvedieť. Musím ju zamknúť a kľúč dobre schovať.

Keď som si utrel slzy, uvidel som Ho. Nie, Jeho nie. Nie tu. Kohokoľvek iného, len nie Ježiša!

Chvíľu som bezmocne civel, ako otvára zásuvky a číta kartičky. Vyberal si, akoby intuitívne, tie najhoršie. Prečo musel čítať každú z nich? Potom som odvrátil zrak. Nedokázal som už ďalej pozerieť na Jeho zármutok – hlbší než ten môj.

Nakoniec sa otočil a cez celú miestnosť sa na mňa smutne zadíval. Zvesil som hlavu, zakryl si tvár rukami a znovu som sa rozplakal. Prišiel ku mne a objal ma. Mohol toľko toho povedať! Nepovedal však ani slovo. Plakal so mnou.

Potom sa postavil, opäť podišiel k stene a začal systematicky vyťahovať zásuvku za zásuvkou. Na každú kartičku cez moje meno napísal svoje.

„Nie!“ vykrikoval som a ponáhľal som sa k nemu. Ťahal som mu kartičky z rúk a stále dookola som opakoval: „Nie, nie.“ Na týchto kartičkách nemalo byť Jeho meno. Ale bolo tam! Napísané sýtym odtieňom tmavočervenej. Ježišovo meno prekrylo moje. Bolo napísané Jeho krvou.

Jemne si vzal kartičku späť. Smutne sa usmial a podpisoval sa ďalej. Nechápem, ako to mohol tak rýchlo stihnúť, ale už v nasledujúcej chvíli zatváral poslednú zásuvku a vrátil sa ku mne. Položil mi ruku na rameno a povedal: „Je dokonané.“

Postavil som sa a On ma vyviedol von z miestnosti. Na dverách nebola žiadna zámka. Ešte budú napísané ďalšie kartičky...

(Vybrané z knihy Zbohom lásky od Joshua Harrisa)

Viac než len pekný príbeh...

Pre niektorých je to len pekný príbeh. Považujú ho za nereálny, ale jeho náboženský podtón a téma sa im páči. Ale je to viac než len sentimentálny príbeh.

Aj keď sa odohral iba vo sne. Je však pravdivým obrazom toho, čo Kristus skutočne vykonal, keď zomrel na kríži. Naozaj na seba vzal naše viny. A znamenalo to preňho oveľa viac, než len napísať svoje meno na kartičku. Znamenalo to prijať od Boha trest, ktorý si všetky tie hriešne slová a činy zasluhovali. Je dôležité, aby sme pochopili, že táto zámena môže nastať, len ak ľutujeme svoje hriechy a veríme Kristovi. Každý z nás má „miestnosť“, v ktorej sú zaznamenané všetky naše hriešne skutky a myšlienky. Keď to pripustíme a je nám to ľúto, ešte neznamená, že nám Boh odpustil. Výčitky svedomia nemôžu nikoho zachrániť. Zachrániť nás môže len viera v Krista. Len viera v Jeho smrť a vzkriesenie, ktoré podstúpil kvôli nám.

Marcela Turócziová

Pri maľovaní a upratovaní zborových priestorov sme našli zaujímavé staré traktáty, ktoré vydal ešte v roku 1945 Dr. Ján V. Ormis v Turč. Sv. Martine. Príbeh z jedného traktátu sa nám zapáčil a rozhodli sme sa priblížiť vám ho na stránkach nášho časopisu.

Služba chromého chlapca

Vo východnej časti Londýna sú ulice brlohov. Asi pred päťdesiatimi rokmi bolo tam ešte horšie ako teraz. Vtedy žil tam vysoko, v podkrovnej izbičke, malý, asi deväťročný chlapec. Žil tam opustený, v izbičke i spával a nikdy nevychádzal z nej. Nedovoľovala mu to chromota, na ktorú trpel od svojho útleho veku. Hospodin, ktorý nezabúda ani na vrabca (Luk. 12,6), dal sa dobrým ľuďom starať o mrzáčka, pravda, boli to chudobní ľudia. Keď chromého chlapčeka najpotrebnejšími vecami, najmä jedlom, opatrili, museli ísť do práce, takže zostával celé dni sám.

Raz dostal chromý chlapček zvláštnu a vzácnu návštevu. Prišla ho pozrieť istá milá kresťanská pani a potom ho častejšie navštevovala. Čítavala mu zo Slova Božieho a hovorila mu o veľkej láske Ježišovej. Keď ho naučila čítať a písať, darovala mu Bibliu. Tak sa chlapček naučil dôverovať Pánu Ježišovi, ktorý umrel za neho na Golgote, aby ho zachránil.

Keď si chlapček raz čítal Bibliu, zažiadalo sa mu pomodliť. Odložil Bibliu na posteľ, zopál svoje slabučké ruky a hovoril: „Pán Ježiš, prosím Ťa, ukáž mi, ako by som Ti mohol slúžiť. Tak rád by som Ti slúžil. Či mi ukážeš ako?“ Čo myslíš, vyslyšal Pán Boh chlapcovu modlitbu? Áno.

O niekoľko dní chlapček už našiel spôsob, ako by svojmu Pánovi slúžil. Pani, ktorá ho navštevovala, mu darovala pekný, čistý papier a ceruzu. Otvoril si svoju Bibliu, našiel si text v Jánovom evanjeliu a potom ho napísal: „Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch.“ (Ján 3,6). Chlapčekovi síce dlho trvalo kým ho napísal, ale napokon bol hotový s výpoveďou. Keď skončil písanie, odtrhol pozorne kus papiera, na ktorom bola napísaná výpoveď, papier skrútil a – vyhodil ho von oblokom na ulicu. Čo myslíte, prečo? Kým sa papier v povetrí vznášal a spúšťal na zem, chlapček hovoril: „Prosím Ťa, Pane, nech je niekomu na požehnanie.“

Každý deň, keď sa len mohol posadiť, vpísal tento malý chlapec texty z rôznych miest Biblie a vyhadzoval ich oknom na ulicu, pričom zakaždým prosil Pána Boha, aby papieričky upravoval niektorej duši, ktorá ich potrebuje.

Jedného dňa išiel po ulici, kde chlapček býval, zámožný pán. Ako išiel ulicou, naraz mu kus papiera spadol k nohám. Zdvihol ho, rozkrútil a poďíval sa doň z akejsi zvedavosti. Na papieriku si čítal: „Podďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, ja vám dám odpočinutie! Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som krotký a pokorný v srdci, a nájdete si odpočinutie duši.“ (Mat. 11, 28-29).

Tento muž sa kedysi ako malý chlapec, pri nohách svojej matky, tiež učil prečítaným slovám. Keď však vyrástol, zabudol na ne, opustil Pána Ježiša Krista a hľadal pozemské bohatstvá. Stal sa skutočne bohatým človekom, ale čím viac bohatstva mu pribúdalo, tým väčšmi zabúdalo na Pána Ježiša, ako sa to často stáva. Hoci bol bohatý, cítil sa veľmi biedne a chcel skončiť svoj život.

Keď prečítal podivuhodné Pánove slová, zastavil sa na ulici a niečo sa odohralo v jeho duši. Po dlhých, dlhých rokoch naraz precítil a slzy sa mu zjavili v očiach. Už temer ani nemohol veriť, čo to chcel spáchať. Obrátil sa a išiel rovno domov. Zavrel sa vo svojej izbe a po hodinách vnútorného boja priznal sa v modlitbe k svojim hriechom, uveril a obrátil sa celkom ku Kristovi. V nebesiach sa anjeli zase radovali nad jedným zachráneným hriešnikom. Často rozmýšľam, koľkým ľuďom – okrem spomenutého človeka – boli citované verše na požehnanie. Nevieť koľkým, ale Jeden je, ktorý vie o každom z nich.

Myslím, milý čitateľ, že si zdravý chlapec, zdravé dievča, alebo zdravý človek. (Chcem zahrnúť ľudí každého veku). Máš iste obe ruky zdravé, máš dvoje bystrých očí a hodne rozumu. Môžeš behať, čítať a písať, ako i konať mnoho-mnoho iných vecí. Je tak? Ak áno, myslí na chlapčeka, o ktorom sme tu hovorili. Ten bol chromý, uzavretý vysoko v podkrovnej izbičke veľkého mesta, a predsa konal službu Hospodinovi. Ako dovoľíš Pánovi, aby používal teba? Pravda, najprv musíš uveriť v Pána Ježiša Krista (Skut. 16,31), musíš si čítať Jeho Slovo. Potom musíš Ho prosiť, aby ti ukázal, ako Mu máš slúžiť. Do tretice: musíš trpezlivo čakať a vážne myslieť na svoju službu. Naposledy: keď vidíš spôsob, pros Pána Boha o Jeho pomoc.

Pán Ježiš si po niekoľkých rokoch vzal k sebe, domov, chromého chlapčeka z Londýna. Verím, že tam bude mať mnoho hviezd vo svojej korune. A tá pani, ktorá ho navštevovala? Iste aj ona. A ty?

Podľa anglického O.R.

Odkiaľ pochádza utrpenie?

(alebo: Prečo ľudia trpia, keď Boh je láska? resp. o čom sa zvykneme rozprávať na biblických hodinách mládeže)

Prečo Boh dopúšťa zlo vo svete? Ako je možné, že ten Boh, o ktorom vyznávame, že je láska, nechá mnohých ľudí trpieť? Prečo ľudia vôbec musia trpieť? Patrí k ľudskému životu a k Božiemu stvoriteľskému plánu aj utrpenie ľudí? Takéto a podobné otázky si mnohokrát kladieme. Častokrát chceme poznať správne odpovede na tieto otázky, ale nikdy sa nám uspokojivej odpovede nedostáva a nikto nám nevie dať ani uspokojivú odpoveď.

Mnohí teológovia na tieto otázky nepoznajú odpovede a nechávajú ich otvorené a tvrdia, že zrejme tieto otázky ľudstvo nikdy nezodpovie. Dokonca aj Martin Luther bol presvedčený, že ľudským rozumom sa táto otázka pochopiť nedá. Preto ju ponechával ako tajomstvo Deus absconditus (skrytého Boha). Ľudia sa v minulosti týmito otázkami zrejme nezapodievali, nakoľko všetko utrpenie prijímali ako osudové údery života. Mnohokrát si opakovali Jóbove slová: „Dobré prijímame od Boha a zlé by sme nemali prijímať?“ (Jób 2,10). Zbožní ľudia teda prijímali všetko utrpenie ako svoj životný údel. Avšak narastaním zla, utrpenia a zvlášť masovým zabíjaním nevinných ľudí počas svetových vojen sa mnohí ľudia vrátili k týmto otázkam a pýtali sa: „Ak existuje Boh, ako môže pripustiť vo svete toľko nespravodlivosti a utrpenia?“

Ako farári sa mnohokrát stretávame s podobnými otázkami aj my. Utrpenie je súčasťou nášho života, je všade okolo nás. Odkiaľ teda pochádza?

V odbornej teologickej terminológii pomenúvame tento problém ako otázku teodícey. Vo svete je teda utrpenie, a to napriek tomu, že tento svet je stvorený na Boží obraz. Je teda Boh tak krutý, aby nechal ľudí trpieť?

Pri pohľade na prvých ľudí a na ich život v rajskej záhrade nachádzame prvé miesto, kde sa stretávame s utrpením a so zlom. Áno, Boh stvoril tento svet na svoj obraz (imago Dei). Svet je teda stvorený na obraz Božej lásky a Božia láska alebo humanita má sa dokazovať medzi Jeho stvorenstvom. Avšak okrem všemohúceho Boha sú tu aj iné nebeské bytosti, iné mimopôsobiacie sily a mocnosti. Sú tu zástupy anjelov, cherubov a serafínov (1 Moj 3,24). Jednou z týchto nebeských bytostí je aj satan – diabol (gr. ho diabolos). V Starej zmluve sa s ním stretávame pri živote prvých ľudí (1 Moj 3. kapitola), ktorých zvedol na hriech, avšak ďalej o ňom máme málo zmienok. Vieme o ňom, že vždy pôsobí proti tomu, čo je pre človeka dobré. Nová zmluva nám poskytuje viac informácií. Stretávame sa s jeho pôsobením v súvisi s osobou Ježiša Krista (Mt 4,1-11), s osobou Judáša Iškariotského (J 13,27). Pri čítaní Pavlových listov nachádzame taktiež mnohé odkazy na satana (Ef 6,11; 2 K 11,14; 1 Tim 3,7; 2 Tim 2,26). Apoštol Peter hovorí o diablove: „Budte striezliví, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev, hľadajúci, koho by zožral;“ (1 Pt 5,8).

Vráfme sa však k jednému dobre známemu príbehu zo SZ. Krásne nám to ukazuje kniha Jóbova. Hneď v prvej kapitole tejto knihy sa obrazne hovorí, že satan predstúpil pred Hospodina s obvinením, že Jób len preto vzýva Hospodina, lebo sa mu dobre vedie a Boh ho požehnáva. „Ale len vystri ruku a dotkni sa všetkého, čo má, či sa Ti nebude do očí rúhať?“ (Jób 1,11). Hospodin dovolil, aby satan Jóba preskúšal rôznym ťažkým utrpením v jeho vernosti (Jób 1,12). A potom diabol skutočne Jóba skúšal najrozličnejším utrpením. Prológ k Jóbovi pripisuje všetky Jóbove problémy teda nie priamo Bohu, ale satanovi. Aplikujme tieto slová Písma na náš svet, na celé ľudské univerzum. Utrpením prešli prví ľudia, keď boli vyhnaní z rajskej záhrady, utrpením prešiel Ježiš Kristus, keď musel znášať potupu a smrť na kríži, utrpením prešli prví kresťania. No nie len tí, ale utrpenie zasahuje do životov miliónov ľudí tak v minulosti, ako aj v prítomnosti. Jóbom (čiže tým skúšaným) je celý svet, zmietaný mnohými utrpeniami, krížmi, bolesťami, biedami a dôsledkami ľudského hriechu. Jóbov príbeh nám chce povedať, že príčina konkrétneho utrpenia jednotlivca alebo celého kozmu, nie je u Boha, ale u mimobožských síl vo svete. Pre riešenie otázky teodícey je teda dôležité položiť väčší dôraz, než ako sme to robili dosiaľ, práve na pochopenie prvej knihy Jóbovej.

Presne takto hľadá v veci aj Nová zmluva. V Novej zmluve sa nachádza jednoznačné učenie, že od Boha pochádzajú len dobré veci a nikdy nie niečo zlého. Ochorenie na rakovinu nemá nič spoločné s priamym Božím trestom na človeka za jeho konkrétny hriech, ale je výsledkom Božieho stvoriteľského rozhodnutia, že Boh dovolil v tomto svete aj existenciu mocností skazy a ich automatického pôsobenia bez Božieho priameho zasahovania v každom konkrétnom prípade. Takto to hovorí aj apoštol Jakub: „Nemýľte sa, bratia moji milovaní! Len dobrý údel a len dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel“ (Jk 1,17). To isté nachádzame aj u Ježiša v podobenstve o kúkoli medzi pšenickou, kde Ježiš hovorí, že Boh „zasial len dobré semeno na svojom poli“ (Mt 13,24). Kde sa teda berie zlo vo svete? Na to Ježiš odpovedá: „Nepriateľ, ktorý to zasial, je diabol“ (Mt 13,39). Zlo a utrpenie nie je posielané v každom konkrétnom prípade Bohom, ale ako to hovorí kniha Jóbova, sme vydaní do rúk mocností skazy, ktoré sú pôvodcami utrpenia pri nás ako boli aj pri Jóbovi.

Tu však vzniká otázka: A kde sa vzal diabol a mocnosti skazy? Diabla predsa musel niekto tiež stvoriť, keď existuje. Boh teda musel byť predsa stvoriteľom aj zla a diabla.

Na to odpovedá 2. list Petrov, že diabol je od Boha odpadnutý anjel (2 Pt 2,4). Diabol je teda produktom slobodnej vôle, ktorá bola daná zrejme anjelom, ale bola zneužitá. Tak ako Boh nestvoril hriešneho človeka, tak nestvoril ani padlého anjela, ale aj on je výsledkom dania slobodnej vôle, ktorá bola zneužitá proti Bohu a proti ľuďom.

Pri všetkom tomto štúdiu a uvažovaní nad pôvodom zla a utrpenia vo svete musíme síce hľadať na veci racionálne, ale na totálne pochopenie a prijatie učenia

o teodícey musíme stáť pevne na vlastnej viere. Aj keď všade okolo nás je dosť zla a utrpenia, predsa nie sme v bezvýhodiskovej situácii. Svedectvo SZ a NZ je teda jasné. Satan predstavuje nie príjemnú skúsenosť, ktorá sa stavia nepriateľsky voči Bohu a Božiemu ľudu. Kristus však túto skutočnosť, diabla, satana, zlo, hriech, utrpenie svojím životom, smrťou na kríži a vzkriesením porazil. Jeho víťazstvo sa plne prejavuje a dosiahne svojho vrcholu na konci tejto časnosti a na konci tohto veku.

Použitá literatúra:

Biblia, Tranoscus, Liptovský Mikuláš 1978

Kol. autorov: Nový biblický slovník, Návrat domu, Praha 1996

Kišš Igor, prof.: Dialóg vedy a viery a jeho dôsledky pre otázku teodícey, uverejnené pod názvom Boh a zlo vo svete v časopise Křesťanská revue 2005, č.3 s.61-67

Vízner Oto: Symbolické knihy, Tranoscus, Liptovský Mikuláš 1992

K tejto téme by sa dalo ešte veľa vecí nájsť a povedať. Mnoho otázok určite zostalo nezodpovedaných a na mnohé ani odpovede nenájdeme. Snažil som sa však priblížiť vám obsah biblických hodín mládeže a toho, o čom sa na týchto stretnutiach rozprávame. Na spoločné stretnutia pri ďalších zaujímavých témach sa teší spoločenstvo mládeže a **Škarupa Martin.**

Spomienky z môjho detstva

Moja mama mala brata, farára, volal sa Ján Kováčik, pochádzal z Necpál. Boli dvaja bratia a jedna sestra, tá sa vydala do Belej pri Necpaloch. Ján bol farárom v Ostrej Lúke pri Zvolene. Nebol tam dlho. Keď mal 34 rokov prišli z Ameriky na Ostrú Lúku, vypočuli jeho kázeň a hneď ho volali k nim za farára do Lansfordu. Tak sa rozhodol odísť. Jeho rodičia to ťažko znášali, zvlášť otec a môj starý otec, aké mu rôzne príklady pri rozlúčke hovoril a posledné slová mu so žalosťným plačom riekol: „Syn môj, veď ja ťa už nikdy nebudem vidieť!“ Ja som mala vtedy 9 rokov. Prešlo pár rokov, začal vysielat' služby Božie do rádia na Slovensko, ktoré boli pre nás a pre jeho rodičov veľkým potešením. Kde mali rádiá, tam bolo všade mnoho ľudí, ktorí si ho vypočuli. Ja som mu napísala, akú veľkú radosť urobil otcovi aj nám. Napísal nám takúto odpoveď: „*Drahí moji súrodenci, aj môj otec, ja mám z toho tiež veľkú radosť. Keď ste tak za mnou plakali, aspoň teraz ma počujete. Mal som na Slovensku tiež mnoho priateľov, aj veľmi dobrých cirkevníkov v Ostrej Lúke, nech ma aj oni počujú.*“ Aj oni ho mali veľmi radi. Keď zomrel, mal 95 rokov, tak mu do Posla napísali jeho životopis a manželke s rodinou popriali úprimnú sústrasť. To bola veľká úcta voči nemu, veď bol už od nich 63 rokov preč v Lansforde.

Jeho otec bol tiež dobrým presbyterom a mnohokrát, keď bol pán farár Hollý chorý, vybavil v kostole kázne, ale vždy naspamäť. Písal veľmi pekné svadobné

odobierky pre starejších aj pre novomanželov. Chodievalo za ním do Necpál mnoho ľudí aj z druhých dedín a on všetkým ochotne napísal.

Za tých čias boli ľudia vo viere v hlbokých koreňoch, bývali plné kostoly ľudí, chodili celé rodiny a keď bol pán farár Polerecký, vtedy prichádzali aj z okolitých dedín z Turca, čo chceli vidieť oltár. Tu v Belej bola aj Evanjelická Jednota (EJ). Keď som končila školu, 8. ročník, tak nám pán farár dával Biblie, ktoré nám darovali z EJ. Pán farár Hollý nám pritom hovoril takto: „*Deti, nie že si Biblie odložíte do políc alebo do skrine a zabudnete na ne, ale si ich čítajte a majte ich v láske, budú vám vždy dobrým príkladom. Zachovajte si vieru vo vašich srdciach, dokiaľ budete žiť!*“ To bol veľmi dobrý príklad pre nás. Tu v Belej sme tiež mali spolok Združenie evanjelickej mládeže (SEM), ktorý vždy na sviatky spieval v Necpáloch v kostole. Mládež sa nacvičovala sama, z toho mal tiež pán farár Hollý veľkú radosť a aj všetci cirkevníci.

Lenže teraz nie sú už ľudia takí, to zapríčinil komunizmus. Keby ľudia neboli prestali chodiť do kostolov ani rozvodov by nebolo toľko. Veď aké dobré príklady dávajú farári, no mladí povedia si sľub a to tak počúvajú jedným uchom dnu a druhým von, majú deti, tie dajú do detských domovov a viac sa o ne nestarajú a keď majú 18 rokov, ich prepustia a kde majú ísť? To je veľká nezodpovednosť rodičov. „*Treba žiť tak, ako žili starí rodičia. Nežili v rozkošiach ani v pýche, ale žili skromne, v úprimnom porozumení a pevnej viere!*“

Ja som dcéra sestry Jána Kováčika, som už 82 ročná, moje najmilšie miesto je v kostole. Biblia a Evanjelický posol sú moji kamaráti.

*„Však moje srdce najradšej ku Otcovi prichádza,
v Ňom útechu, pevnú nádej v každom čase nachádza;
chce aj ďalej v láske stálej po Ňom srdečne túžiť
a úprimne Mu slúžiť.“ (ES 537,4v.)*

Anna Matejčíková, Belá

Čo sme prežili ...

Návšteva Ivetky Viskupovej

Dňa 1. 3. 2008 (sobota) sme mali mimoriadny nácvik detsko-mládežníckeho (stále nepomenovaného) spevokolu v zborovej sieni v Necpáloch, na ktorom sme privítali dirigentku sestru Ivetku Viskupovú, s ktorou sme už v predchádzajúcom čase spolupracovali a naše deti si na ňu už privykli.

Hojný počet detí dal zabrať nielen sestre dirigentke, ale aj všetkým, ktorí sa starali o zabezpečenie všetkých potrebných vecí pre tento deň, za čo im patrí vďaka.

Naučili sme sa päť nových rytmických pesničiek, ku ktorým nám sestra dirigentka povedala aj stručnú históriu a pôvod vzniku tej - ktorej piesne. Defúrence trošku

„zvlhli“ po ceste na obed do kultúrneho domu v Necpaloch, kde nám tety kuchárky prichystali dobrý teplý obed. Poobede sme sa trošku rozptýlili niekoľkými zábavnými aktivitami a hrami. Potom sme sa opäť zaoberali do rytmov a melódii vyučovaných piesní. Čas veľmi rýchlo prešiel, a keďže p. Viskupová prišla iba na jeden deň, museli sme si čas veľmi strážiť a nakoniec ju vyprevadiť na vlak. Prežili sme požehnané stretnutie s množstvom nových melódií a nabili sa chuťou a energiou do ďalšej služby od našej energetickej dirigentky. Za jej službu medzi nami jej srdečne ďakujeme.

(Miloš Lisý)

Stretnutie staršej generácie v Žabokrekoch

3. februára sme sa zobudili do krásneho slnečného rána. Bola Predpôstna nedeľa. Služby Božie sme mali v Necpaloch. Z úst pána seniora sme si vypočuli dojemnú a poučnú kázeň slova Božieho.

Popoludní o 16. hod. sme mali stretnutie dôchodcov v Žabokrekoch v modlitebni. Zúčastnili sme sa na ňom sestry a bratia v hojnom počte. Zdenka Moricová, Janka Rišianová a Hanka Dubovcová nám pripravili pekne vyzdobené stoly, na ktorých nechýbali kvety, koláče, zákusky a fánky. Ponúkali nás aj teplým čajom. Atmosféra bola príjemná. Pán farár Martin-sen. kaplán, nám robil prednášku na tému: „Akú úlohu zohrala Panna Mária v kresťanstve?“ V prvom rade bola služobnica Pánova. Hospodin si ju vyvolil, aby splnila poslanie, byť matkou Pána Ježiša. Bola panna, počala z Ducha Svätého. My, evanjelici, si ju vysoko vážime ako matku nášho Pána Ježiša Krista. Zaspievali sme piesne z Ev. spevníka č. 496, 498, 453, 459. Bola to veľmi zaujímavá prednáška, radi sme si ju vypočuli. Sestra seniorova nás pozdravila a ospravedlnila pána seniora, prečo nemohol prísť medzi nás. Zotrvali sme v družnom rozhovore. Sestra kurátorka Ildka Steinhübelová blahoželala sestrám a bratom, ktorí mali okrúhle narodeniny. Každému dala karafiát. Sestrám, ktoré nemohli prísť medzi nás, poslala kvietok so srdečným pozdravom. Práve tam som si spomenula na tých, ktorí už nie sú medzi nami.

Milí bratia a sestry! Žíme tak, aby sme boli pripravení na stretnutie s naším Pánom. Už sa zvečerieva a nevieme ani dňa ani hodiny, kedy príde Pán.

Po úprimnej modlitbe, posilnení vo viere, naplnení pokojom, sme sa odobrali do svojich domov. Bola to požehnaná nedeľa.

Darina Krajčová, Žabokrek

Z ďalekej Afriky...

deti z Etiópie

prestávka medzi prestávkami
vyplnená hrami

pohľad z vtáčejej perspektívy

...k nám do Belej...

Dňa 6. marca 2008 k nám zavítali dvaja misionári zo Švajčiarska. Rozprávali o svojom misijnom živote strávenom v afrických krajinách, ktoré sú známe svojou veľkou biedou a chudobou. Bolo zaujímavé počúvať o tom, ako pomáhajú ľuďom, ktorých často ani nepoznajú. Nie je to len pomoc fyzická, či materiálna. Je to predovšetkým pomoc ako nájsť správnu cestu k Bohu, ako uveriť, že existuje niekto, kto ňa miluje. Na každom mieste, v ktorom pôsobili, či už sú to školy alebo rôzne strediská pre postihnutých a chorých ľudí, rozdávali svoju lásku a šírili slovo Božie. Dávali ľuďom nádej pre lepší život.

Zaujal ma napr. príbeh človeka, ktorý bol hluchý a nemý, no predsa mu dal Boh jeden dar. Bola to neuveriteľná zručnosť, šikovnosť jeho rúk. Dokázal vyrobiť okuliare od vybrúsenia skiel až po ich rám. Je mnoho takýchto príkladov, v ktorých by som mohla pokračovať. Príkladov, kde Boh zasiahol svojou rukou a zmenil život chorých k lepšiemu.

Najväčšou odmenou pre týchto ľudí (podľa môjho názoru) je vidieť, že niekto našiel vieru v Boha a tým aj svoj zmysel života. Som veľmi rada, že som si mohla vypočuť o živote misionárov a dúfam, že sa nájde ešte viac takých, čo chcú pomôcť tým, ktorí to potrebujú.

Dominika Langerová, Belá-Dulice

...a až na Starú Turú.

Povzbudení stretnutím s misionármi sme sa v nedeľu 9.3.2008 zúčastnili stretnutia mládeže s témou: „...a budete mi sved-

kami...“, ktoré organizoval CZ Stará Turá v spolupráci so Švajčiarskou misiou viery. Program stretnutia začal pašiovými službami Božími, po ktorých nasledovalo „prekvapenie“ (pohľad na svet z vtáčej perspektívy pre odvážlivcov, ktorí boli lanom vytiahnutí na staré lipy a vo výške mali spraviť foto účastníkov na zemi). Popoludní nasledovali prednášky: „Byť svedok. Prečo?“, „Kto môže byť svedkom Ježiša?“, „Nasledovníci Pána Ježiša vtedy a dnes“. V rámci prednášok zazneli mnohé svedectva mladých ľudí o ich viere v Pána Ježiša Krista. Pekným spríjemnením boli zaujímavé prezentácie o misii na Slovensku, v Tanzánii a v Etiópii. Stretnutie končilo okolo šiestej hodiny večer. Mal som strach sa spýtať našich mladých, či nie sú unavení z celodenného počúvania a sedenia. No všetci ma veľmi príjemne prekvapili odpoveďami, že to bolo super a neľutujú čas, ktorý tam strávili. A tak som im pripravil ďalšie prekvapenie. Namiesto cesty domov sme sa vybrali na noc do Skalice, k rodičom mojej manželky. Večer sme absolvovali prehliadku historickej časti mesta a potom sme sa pobrali k vytúženému oddychu. Nový deň nám však nedal veľa času na vylihovanie, nakoľko sme vyrazili na cestu domov a navštívili zrúcaniny hradu Branč, kde sa konajú každý rok na Sviatok Cyrila a Metóda evanjelické služby Božie. Dobre naladení výstupom na tento hrad sme sa rozhodli ísť pozrieť aj na Javorinu, na Holubyho chatu. Odtiaľ to naše kroky smerovali takmer bez prestávky domov, do Turca. Zmorení, ale určite obohatení o nové skúsenosti, informácie, povzbudení vo vlastnej viere v nášho Pána Ježiša Krista, ďakujeme aj za takto prežitý deň a tešíme sa na ďalšie podobné výlety.

Martin, Lucka, Kiko, Tánička a Simonka

na hrade Branč

pod hradom Branč

študenti Biblickej školy zo Švajčiarska

Misijné stretnutie pre mladých ľudí
„...a budete mi svedkami...“
nedela 09.03.2008
9,00 - 16,30 hod
„...a budete mi svedkami...“
stretneme sa v Starej Turci

Stretnutie s hosťom - RoS vo februári...

24. februára sme sa stretli na fare v širokom kruhu spolu s bratom Františkom Korečkom, ktorý pracuje vo funkcii duchovného správcu Evanjelickej základnej školy a Biblickej školy v Martine. Svojím pútavým rozprávaním obohatil naše stretnutie rodinného spoločenstva. Osobne ma najviac zaujalo jeho rozprávanie z vlastného života, keď si uvedomil ako veľmi potrebuje Pána Ježiša Krista. Dve hodiny naplnené spevom, rozprávaním a modlitbami ubehli veľmi rýchlo. Brat Korečko nám prisľúbil ďalšiu návštevu a ja vás aj touto cestou srdečne pozývam medzi nás. **Okúste a vidíte, že dobrý je Pán.**

Adriana Kraľovanská, Belá - Dulice

**Do zborovej fotokroniky sme obdržali
nasledovné fotografie:**

**Sobáš Miroslavy Lučanskej z Dulíc a Michala Mika z Martina
(26. 10. 2007)**

**Krst Samuela Kapustu
z Belej
(26. 12. 2007)**

Múdre kamzíky.

Hovorí sa, že Martin Luther často rozprával tento zaujímavý príbeh:
Dva kamzíky sa stretli na úzkom výbežku skaly, kde sa nemohli obísť. Musel ísť najprv jeden, potom druhý. Naľavo bolo strmé bralo, napravo hlboké jazero. A tak kamzíky stáli oproti sebe a pozerali sa jeden na druhého. Čo robiť? Cúvať nemohli, pretože by to mohlo byť pre ne nebezpečné; otočiť sa nemohli, pretože skala bola veľmi úzka. Keby kamzíky nemali viac rozumu ako niektorí ľudia, nevyhli by sa čelnej zrážke. Nasledoval by boj o to, kto je silnejší, až kým by pravdepodobne obaja nepadli dolu do jazera. Luther však povedal, že kamzíky sú veľmi rozumné a určite by sa takto nesprávali. Jeden z nich si ľahne na chodníček a nechá toho druhého doslova prejsť po sebe – a tak sa vlastne zachráni oba. Koľko vecí sa ešte budeme musieť naučiť od zvierat ...

Najviac sa však o pokore naučíme od Pána Ježiša Krista. Kniha kníh – Biblia píše, ako pokorne Pán Ježiš prešiel cestu utrpenia, ktorá viedla až na smrť na kríži. V nasledujúcich úlohách sa dozviete o tejto vzácnej vlastnosti.

1. úloha – doplň chýbajúce slová. Pomoc nájdeš u evanjelistu Matúša v 26 kapitole.

Veľkňazi však a celá rada hľadali .... svedectvo proti Ježišovi, ako Ho ..... . Ale nenašli, ani keď prišlo .... falošných svedkov. Konečne prišli .... a povedali: Tento riekol: Môžem zboriť ..... Boží a za .... dni ho vybudovať. Tu vstal .... a povedal Mu: Nič .... na to, čo títo svedčia proti Tebe? Ale Ježiš .... .
Potom Mu .... do tváre, ... Ho po hlave, niektorí Ho .... hovoriac: Prorokuj nám, Kriste, kto Ťa udrel!

2. úloha – vypíš každé tretie písmeno a dozvieš sa jednu dôležitú správu.

WNAIKLMAEJSBISOTIHEBDELOKUKXHATOZESUKMJOME
SISOTVJMORAJZKUSNLIOÁVESMEKNSUITKVONJEÁSV
TETKLÝOPMOTŽRSEHNKVARPEINISTKTRAUFIJS
ZGUBEMWARCBEFILPOZJVASENDRÁTESXYKMNEZIĎ
UBSOZMGHENLBCFORELJZIPWERTŠHITASEXY
HOPRFGIBNEJAŠDLNZCI

-----

3. úloha – v každom slove nájdí písmenko v poradí, aké je napísané v zátvorke. Dozvieš sa kde je napísaný verš z druhej úlohy.

- (2) KRÍŽ
 (8) SLUŽOBNÍK
 (5) ŽIDOM
 (6) OMILOSTENÁ
 (18) EVANJELIUM PODĽA LUKÁŠA
 (6) PRESBYTER
 (4) ZLOMYSEĽNOSŤ _____ 5; 8

4. úloha – napíš vlastnosti, ktoré patria k Pánovi Ježišovi a ktoré k satanovi.

	hnev	láska	
	pokoj	závisť	
	klamstvo	poslušnosť	
	radosť	šťastie	
PÁN JEŽIŠ	vraždy	krik	SATAN
	nadávkvy	trpezlivosť	
	dobrota	krádež	
	pokora	slušnosť	
	neporiadok	tichosť	
	znášanlivosť	neposlušnosť	

Milé deti !

Dúfame, že sa nie len dobre zabavíte, ale tiež získate nové poznatky o Božom Synovi a našom Bohu. Tešíme sa na vaše vyriešené odpovede. Posielajte ich alebo priamo prineste na faru najneskôr do konca mája.

(Marcela Turócziová)

Mena výhercov z čísla 4/2007:

1. Ľubomír Polonec, B-D 320
2. Lukáš Jesenský, B-D 419
3. Marián Sumka, B-D 263

Cena útechy:

1. Martin Blahušiak, B-D 202
2. Ivan Voška, N 240

Bez Boha na svete

(pokračovanie)

jedenásta kapitola

Toho roku Martinko nikdy už koše v nedeľu neplietol. - „Pásť musím, aj pre ľudí, keď mi za to platia, ale aj pre dobytok, aby nehladoval,“ hovoril Jožkovi, „ale keby som koše plietol, to by som robil zo svojej vôle a hneval tak Pána Boha. Keď nemôžem do kostola, zasväťím si nedeľu i v horách, však ma Pán Ježiš aj tam počuje.“ Gazdiné dohovárali Martinkovi, prečo si šaty derie, keď ho videli čisto oblečeného.

„Tetička, aj v horách je nedeľa,“ povedal hrobárke.

„Je, ale však ťa tam živá duša nevidí!“

„Boh ma vidí, tetička, a odkedy viem, že ten deň prikázal svätiť, nemôžem Mu robiť hanbu špinavými šatami.“

Dala hrobárka chlapcovi za pravdu, neraz jej tieto slová prišli na um, keď si chcela v nedeľu špinavú zásteru uviazať. Vzala si radšej čistú.

Na hornom konci umrela mlynárka. Poručila Martinkovi vlnený ručník na hrdlo. Nebol už nový, ale samé pero a ruža, chlapcom sa veľmi páčil. Ten si Martinko brával do hôr; tam si ho prestrel na skalú, Zákonček naň - to mal ako oltárík. Tam sa modlil, spieval, a čítal si. Tak svätieval nedeľňajšie dopoludnia sám a odpoľudnia s Jožkom.

Keď bolo konečne po skúške, začali chlapci zase tak žiť, ako vlani. Rezali spolu prúty, Martinko plietol a Jožko, keď nezavracal dobytok, hľadal jahody, maliny a hriby, černice - čo kedy bolo - a nosil predávať.

Skoro dva týždne nosil kapsu jednému pánovi, ktorý čosi meral v horách. Mal sa pri tom dobre ako pán a nakoniec dostal dva novučké zlatníky. K nim priložil to, čo mal odložené za hriby a maliny; poprosil hrobárku a tá mu za to kúpila novučké šaty a dala mu aj čižmy podšití. Tú radosť, ktorú chlapci z toho mali, ťažko opísať. Ale každý sa s nimi radoval; ba ešte i Bundáš dôkladne oňuchával svojho dobrého kamaráta a tak si ho prezeral, akoby si v tej novej paráde musel na neho zvykať.

No, bol Joženko beztak švárný chlapec.

Raz v nedeľu otvoril sa Martinkovi Zákonček na samom konci. Prečítal si nadpis: „Kapitola 21.“ A dolu pod tým: „Videl som nové nebo a novú zem.“ Až celý očer-

venel radosťou. Tu bolo konečne to, čo už dávno hľadal a po čom tak túžil. Všetci aj ten neznámy, ktorý ho naučil: „Tak Boh miloval svet,“ aj ten povedal, že o tej novej zemi je v Novom zákone na konci. Tento raz Martinko ani neprestal, pokým si celú kapitolu a vyše polovice druhej neprečítal.

Ach, bolaže to krása v tej novej zemi! Nedarmo myslel, že kde býva Boh a kam to tých ľudí berie, musí byť svet krajší. Tu čítal, že v tej zemi je jedno veľké mesto vystavené zo samých drahých kameňov. To mesto má dvanásť brán; každá z jednej veľkej perly a ulice vydláždené zlatom. Prostriedkom mesta tečie potok. Okolo tohoto potoka rastú také stromy, čo dvanásť ráz do roka zarodia. V tom meste nieta kostola, lebo sám Pán Boh sa po jeho uliciach prechádza a s ľuďmi sa zhovára. Tam má aj Pán Ježiš svoj zlatý trón a kraluje nad tými ľuďmi, ktorých Boh k sebe berie. Oni sa tam prechádzajú a slúžia Mu. A vidia aj Jeho, aj Boha. On bude s nimi bývať a oni s Ním až na veky. - Ach, to bola krása!

Martinko pozrel na nebo, mračná sa kopili nad Brezovkou, slnce na ne svietilo a vyzeralo to ako taká zlatá brána do tej novej zeme a do toho krásneho mesta. Ale našiel si Martinko v Zákončeku i to, že do toho mesta vojdú len tí, ktorí sú napísaní v knihe života. Tu ho napadol strach: „Ktovie, či som ja?“ Hodil sa na kolená a prosil:

„Pane Ježišu, Ty si povedal, že nám dáš všetko, za čo Ťa budeme prosiť, tak ja Ťa pekne prosím, pozri sa hneď teraz do svojej knihy, či tam máš moje meno zapísané; a ak nie, prosím Ťa pekne, zapíš ho tam. Volám sa Martin, a tiež tak, ako volali môjho tatíčka. Ty budeš istotne vedieť ako, aby, až raz Tvoji anjeli budú zvolávať, nepomýlil sa niektorý. Martinov je mnoho aj v Rasové, nevedel by som, kedy sa mám ohlásiť. A ja chcem prísť k Tebe a večne Ti tam slúžiť za to, že si ma tak miloval a za mňa umrel.“ - „Amen“ - odpovedali hory slávnostne.

A Martinko veril, že jeho meno je odteraz zapísané a tak, že už aj on má právo vojsť, a istotne raz aj vojde do toho mesta s perlovými bránami a zlatými ulicami.

Každý deň len na to myslieval, ako sa tam Pán Ježiš prechádza pod tými zakvitnutými stromami, pri tom potoku, ako Mu anjeli hrajú a spievajú a bránami vchádzajú ľudia z celého sveta, aby Mu slúžili.

„Ach,“ tešil sa Martinko, „ako to bude, keď ja tam raz prídem! Či ma hneď uvidí, či ma pozná? Ale ja Ho poznám hneď, lebo bude zo všetkých najkrajší a bude mať korunu!“ „Neboj sa nič,“ tešil Martinko Jožka, keď sa veľmi zľakol, keď sa im začala z ničoho nič na pitvore stena rúcať, „všetci tu tak dlho nebudeme. Išiel nám Pán

Ježiš prichystať miesto v tom svojom peknom meste. Ak by Mu pre nás oboch nevystalo, vezmeme si ňa k sebe a budeme spolu bývať, ako tu na zemi, tak aj tam.“

dvanásta kapitola

Keď stena naozaj spadla, boli chlapci práve v horách. Ani sa dobre nemohli dostať do izby. Báli sa ľudia, aby to všetko na nich nespadlo. Radili im: „Spite radšej vonku.“ Poslúchali a spávali v šope a Bundáš pri nich.

Toho leta často popýchalo, preto mal Martinko kríž s dobytkom; hneď, aby sa mnoho mokrého nenažrali zase aby domov neprišli hladné. Okrem toho mal toho roku viac oviec, a tie sa mu rozbehávali. Dobré, že ich Jožko vedel tak dobre počítať, neraz by boli niektorú zabudli.

Raz podvečer zadržali Jožka dlho v horárni a poslali ho s listom do dediny a tak musel Martinko len sám domov hnať. Dva-tri razy čítal ovce, či sú všetky. Potom po ceste premýšľal, prečo bola dnes lichva taká nespokojná; toľko sa s ňou naplahočil, ani čítať nemohol, len dva verše, aj z tých jednému nerozumel: „Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo bolo zahynulo.“

Čo to prišiel Pán Ježiš hľadať? Ľudí? Ak áno, ako ich hľadal? „Ach, kto by mi to len vyložil?!“

Zamyslený dohnal stádo do dediny. Rozobrali si gazdiné každá svoje. Chýbala jedna ovca! Bola mlynárkina.

„Ty taký a taký!“ zlorečila žena, čo jej slina na jazyk doniesla. To zato, že som ti chlapca chovala! Kto vie, aké pestvá oni vyvádzať a ja teraz prídem do škody!“ Nadávala zle - nedobre.

Martinko stál chvíľu ako zabitý. Bolo mu ľúto, že gazdinú nahneval a ešte viac, že sa stratila ovečka. Čo si, chuderka, tam sama a sama počne?

Obrátil sa Martinko a beží späť k horám. Vykotúlal sa mesiacik ako tanier, ani čoby chcel povedať: „Neboj sa, Martinko, však ti ja pomôžem! Ty hľadaj a ja ti budem svietiť.“

Úzkosť vrátila Martinkovi silu, letí ako bez duše a nezastaví sa až pri seči, celý spotený. Tam ležal chvíľu na zemi, dokiaľ sa mu srdce utišilo. Potom sa dal hľadať a volať: „Na, malé, na, na!“ Volal dlho, no darmo; všade ticho. Volá v úzkosti, volá s plačom. Konečne sa mu ozve z ďaleká žalostné: „Me-e-é.“

„Ovečka moja, ovečka!“ Vykrikoval radostne a už letí cez trnie a kričky, cez jarky,

skaly, pováľané stromy, staré korene. Tu padne, tam zavadí; tu sa pichne do bosých nôh, tam sa podriape ... ale nič nedbá, len hľadá a volá - až našiel - ale kde! Posvietil mesiačik; hlboko, hlboko medzi skalami a kríčkami, tam leží ovečka. Trnie sa jej zaplietlo do vlny -nemôže ani vstať, keď ju nevynesie, nevyjde, zahynie!

Zastal Martinko a akoby ktosi v ňom prehovoril: „Syn človeka prišiel, aby hľadal a spasil to, čo bolo zahynulo.“ Ach, teraz tomu už rozumel! Tak, ako tá ovečka nikdy viac nemôže sama vyjsť hore, tak nemôžu hriešnici, zlí ľudia do neba. Tú ovečku držalo trnie a týchto to zlé, čo porobili a k tomu diabol a smrť. Preto prišiel Pán Ježiš a volal, a ktorá ovečka sa Mu ohlásila, tú hľadal, našiel a vynesol hore. „Aj mňa tak našiel, aj mňa vynesie - aj mňa!“ Myslel Martinko, že už tomu veršiku celkom rozumie.

Spustil sa po skalách za ovečkou. Zrazu sa mu vyšmykne kameň spod nohy - beda! Aby nezabil ovečku, chytil sa pevne rukami. Odtrhla sa mu skala pod pravou rukou. „Ak ešte aj pod ľavou povolí, istotne mi zabije ovečku!“ pomyslel si; v strachu o zvieratko pustil i druhú ruku. Potom zahučalo mu v ušiach a zatmelo sa mu pred očami a akoby zďaleka počul mnoho zvonov - a stíchlo všetko...

Na ako dlho - Martinko nevedel.

trinásť kapitola

Zrazu cíti čosi teplého na tvári, počuje divný žalostný zvuk ... Poznal konečne: to vyje Bundáš! No počuje aj druhý hlas a namáha sa otvoriť oči: „Kde som?“

Nad ním stojí rozkročený Bundáš, vedľa v trní leží ovečka a spokojne prežúva. Na nebi hasnú hviezdy - začína sviatať, a hore na skale kľáčí Jožko a plače.

Rozpamätal sa Martinko, čo bolo včera. „Spadol som,“ pomyslel, „a keby som sa bol zabil, bolo by to tak, ako s Pánom Ježišom; On tiež hľadal a našiel, ale pritom umrel. On musel umrieť za svoje ovečky.“

A ako sa ja teraz zobúdzam, tak sa zobudil aj On na tretí deň a od tých čias môže si svoje ovečky už hore brať a vynieť ich zo zatratenia, tak ako ja túto ovečku.

Keby Jožko nebol hore nariekal, bol by Martinko znovu zaspal, taká prišla na neho driemota. Ale takto sa už len prebral a s veľkou biedou vynesol ovečku hore skalami. Jožko mu potom rozprával, ako mu nedalo spať, ako ho aj s Bundášom hľadali a našli. Obaja sa ani utíšiť nemohli.

(dokončenie v budúcom čísle)

Z histórie zboru

Drahí bratia a sestry!

V prvom tohoročnom čísle nášho zborového časopisu vám chcem priblížiť životnú cestu dlhoročného nepsalského evanjelického farára a zároveň folkušovského rodáka Adama LAČNÉHO. V r. 2007 uplynulo 280 rokov od narodenia a zároveň 210 rokov od jeho smrti.

Pokloňme sa pamiatke človeka, ktorý významne vstúpil do nepsalských, no aj do slovenských dejín.

ADAM LAČNÝ

(aj Latsny, či Lacsny)
(1727-1797)

Malá dedinka, veľkí rodáci. Takýto názov dal svojmu krátkemu príspevku v Živote Turca turčiansky básnik Jozef Tatár (9. 9. 1997). Medzi historické osobnosti Folkušovej zaradil aj dôstojného pána Adama Lačného. A oprávnene. Veď duchovná kultúra a vzdelanosť bola s rodom Lačných vždy pevne zviazaná. Táto zemianska rodina zaujíma jedno z popredných miest v histórii turčianskej i slovenskej evanjelickej cirkvi a. v. Charakteristickým znakom rodiny Lačných je jej vernosť rodu a evanjelickej cirkvi.

Adam Lačný sa narodil 27. januára 1727 vo Folkušovej. Ako som už vyššie spomínal, pochádzal zo zemianskej rodiny. Po štúdiách na školách v Hornom Jasene (rodisko jeho matky Žofie Jesenskej - Lačnej, otec Ján bol Folkušovan), v Kremnici, Debrecíne a v Bratislave, pokračoval v Nemecku od roku 1753 v štúdiu teológie na známej univerzite vo Wittenbergu. Tam zostavil svoj Katalóg kníh, dizertácií a rukopisov ... (Catalogus librorum, dissertationum et manuscriptorum ...). Napísal ho pre univerzitnú knižnicu vo Wittenbergu v rokoch 1753-1756. Za kňaza bol vysvätený Eliášom Mohlom v Modre. V Nepsaloch sa stal nástupcom Pavla Mičovského. V rokoch 1756-1759 zastával významné miesto rektora na nepsalskej seniorálnej škole. V našom artikulórnem zbore bol nepretržite kazateľom od roku 1759 až do roku 1793. V roku 1787 sa po znovuzriadení turčianskeho seniorátu stal jeho seniorom. Zomrel 16. 7. 1797 v Nepsaloch.

Lačný bol v prvom rade lexikograf, čiže slovníkár. Pre potreby nepsalskej seniorálnej školy a pre uľahčenie štúdia jej študentov vypracoval a napísal etymologický Slovník maďarsko - slovensko - latinský (Dictionarium ...). Zachoval sa iba v rukopise. Má 358 strán a obsahuje asi 13 000 slov. Pravdepodobne vznikol v rokoch 1767 - 1797. Slová sú usporiadané do troch stĺpcov v tzv. hniezdach, a to v maďarskom, slovenskom a latinskom jazyku. Keďže šlo o učebnú pomôcku, je pomerne jednoduchý (bez gramatických kategórií, zložitej interpunkcie atď.). Ako ukážku uvádzam heslo ABLAK = oblok, okno.

<i>maďarský jazyk:</i>	<i>slovenský jazyk:</i>	<i>latinský jazyk:</i>
Ablak	Oblok	Fenestra
Uveg Ablag	Skleny Oblok	Spekulatium
Rostélyos Ablak	Oblok mrezowy	Fenestra clastrica
Ablak fis	Oblocek	Vavule fenestralis

V spomínanom slovníku sú aj jednoduché heslá:

Ne	Na	En tibi
Nema	Nemý	Mutus
Zabolazom	Zubadljm	Freno

Slovník je písaný v súlade s vtedajšou evanjelickou spisbou tzv. biblickou češtinou (bratský pravopis). Jasne a jednoznačne v ňom dominuje úsilie autora o jeho poslovenčenie. Svedčia o tom aj charakteristické slovenské odchýlky od bratského pravopisu, napríklad: za *ř, ě, ů, au* v biblickej češtine je v slovenčine *r, e, u, ú*, tiež podobne za *g a j* je *j a y* (*g=j, j=y*). Latinskú a maďarskú časť Lačný prebral z už jestvujúcich českých slovníkov, avšak slovenská časť je jeho samostatná práca. Slovník obsahuje veľa stredoslovenských (turčianskych) nárečových slov. Je prvým slovenským slovníkom vybudovaný na bohatšom stredoslovenskom materiáli. Dôkaz, že už pred rokom 1800 si stredoslovenčina razila cestu na miesto spisovného jazyka. A to je skutočne významný počin folkušovského rodáka. Vyše pol storočia pred Ľudovítom Štúrom!

Zaujímavé sú aj jeho rodinné vzťahy. Meno Lačný sa v histórii slovenskej ev. cirkvi a. v. v 18. a 19. storočí spomína často. Rodové puto spájalo Adama napr. s náboženským spisovateľom Ondrejom Lačným (rodák z Folkušovej, ev. a. v. kňaz vo Vrbovom a nitriansky senior, 1747 - 1808) i s Ľudovítom Danielom Lačným (znamenity nitriansky učiteľ, 1852 - 1914). Ľudovítovým starým otcom bol práve Ondrej Lačný, ďalší významný nositeľ tohto mena. I osudy niektorých Adamových detí sú zvláštne. Dcéra Rozália sa vydala za Jozefa Lahnera, ktorý bol najprv kasnárom u Juštovcov, neskôr oficerom v kráľovskom hámri v Ľubietovej. Stalo sa tak proti vôli rodičov z oboch strán (on katolík, ona luteránka). Jej manžel tam ostal nadobro a ona sa sama musela pretĺkať životom. Požičala si od otca 450 zlatých rýnskych. Prijala jeho podmienky a zaviazala sa, že túto peňažnú čiastku splatí. Pri písaní dlžobného úpisu asistoval nám už dobre známy Samuel Ivanka. Ktovie, či Adam prijal vnuka, ktorý sa narodil na konci jeho života, za svojho. Bol ním Juraj Lahner (nar. 6. októbra 1795), osobnosť nepochopiteľných a predovšetkým uhorských dejín. Tento generál bol jednou z ústredných postáv maďarskej revolúcie v rokoch 1848-1849 (vedúci zbrojovky). Po jej potlačení bol spolu s ďalšími dvanástimi osobami popravený Rakúšanmi v Arade. Lahnerov pomník sa nachádza v dolnom juštovskom parku. Syn Imrich sa usiloval urobiť vojenskú kariéru v rakúskej cisársko-kráľovskej armáde. Zúčastnil sa viacerých bojov s Napoleonom. V Ivankovom

Diariu sú záznamy, ktoré to dokumentujú. Podľa nich sa dá predpokladať, že bol asi účastníkom legendárnej „bitky národov“ pri Lipsku v roku 1813 (záznam obliehania Drážďan z 19. 10. 1813). Bitka pri Lipsku prakticky znamenala koniec nadvlády Napoleona v Európe. Imrich Lačný to dotiahol na hodnosť kapitána. Ďalšia dcéra Anna sa vydala za Imricha Thomku.

Pri štúdiu záznamov v Diariu Samuela Ivanku som sa stretol aj s ďalšími menami príslušníkov rodu Lačných, napríklad s Jánom Lačným, s Matejom Lačným i s Danielom Lačným a možno aj s menami ďalších Adamových detí: s Adamom či Samuelom. S istotou sa to tvrdiť nedá. Genealógiu rodu Lačných ešte doteraz nikto nespísal. Verím, že sa tak v blízkej budúcnosti stane.

Adam Lačný a Samuel Ivanka sa veľmi dobre poznali, hoci to bolo až v závere Adamovho života (od roku 1791 až do jeho smrti v roku 1797). Ako dôkazový materiál nám slúžia Ivankove záznamy v jeho Diariu písané v latinčine. Tie dosvedčujú, že:

1. Bol to práve Adam Lačný, ktorý ako nespalský evanjelický farár, pozval vyučovať z Východnej na evanjelickú seniorálnu školu Samuela Ivanku, dražkovského rodáka.

Illust. Praetoriffime
Domine
Hecypall 23. Aprilis
1797
Siculus

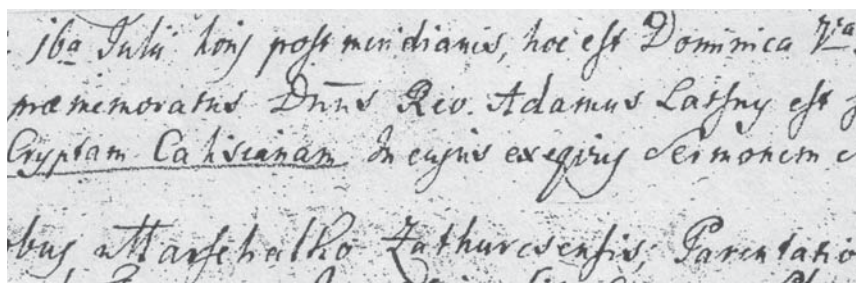
ad officia praetoriffime
Adamus Lačný
Pect. Hecypall. V. P. M. M. M. M.
1797

2. Pozývaci list do Východnej (horný Liptov) bol doručený cisársko-kráľovskou poštovou cestou. Tá v Turci viedla po trase: Rudno – Žabokreky – Nolčovo cez Ľubochnianske sedlo do Ružomberka (dolný Liptov) a odtiaľ potom až do Východnej. Rudno, Žabokreky a Nolčovo boli poštovými stanicami v Turci v predchádzajúcich storočiach (druhá polovica 16. – prvá polovica 19. storočia).

io ac Nobili Viro Samueh Iankha ec
ge Vichodrensis, Moderatori fidelissimo
Paatori mihi singulariter colendo.
Vichodna.

3. Adam Lačný sa na začiatku leta roku 1797 už necítil dobre. Uvedomoval si svoj zhoršený zdravotný stav. Preto sa rozhodol napísať testament (27. 6. 1797). Cirkev vyzdvihla jeho službu Bohu a my sa už len dozvedáme o záverečnom pohrebnom ceremoniáli v našom evanjelickom artikulárnom kostole (16. 7. 1797). Zúčastnili sa ho a zároveň viedli: Jakub Maršalko, záturčiansky kňaz; Samuel Topercer z Ivančinej predniesol pohrebnú reč; slovenskú kázeň mal Augustín Doležal, sučiansky reverend a Samuel Ivanka kázal po latinsky. Adam Lačný bol pochovaný v krypte kostola.

Poznať Adama Lačného ako človeka zbožného a citlivého sa mi podarilo až po získaní materiálu z literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice v Martine. Tá opatruje fotokópiu rukopisu pohrebnej reči za Jánom Thurzom (tiež dlhoročný necpalský evanjelický kazateľ v rokoch 1723-1756), ktorú Adam Lačný predniesol ešte v starom artikulárnom chráme 22. júla 1756. Keďže bol skôr lexikograf (slovníkár), tu ho môžeme poznať aj z inej stránky. Potvrdil, že mu bola blízka aj básnická tvorba. Celú rozlúčku s Jánom Thurzom zostavil totiž vo veršoch. Zameral sa v nej postupne na odobratie sa nebohého od všetkých kresťanov, detí, priateľov, patrónov, manželky i dcér, teda od svojej rodiny. Aby ste si lepšie vedeli predstaviť jeho myslenie a nadanie, ponúkam vám úryvok z pohrebnej reči za Jánom Thurzom.

Nadpis pohrebnej reči:
Této verše kratičké
k Blahoslavené památce
Dvojctihodného pána Jana Turzo
kneze Necpálského dobřezaslužilého
zložil pán
pán Latsny Adam:
Těž cirkvi slova Božího kazatel.

Roku 1756. Dne 22. júliuse.

Úryvok z textu:

Někdy sem v tom míval velké potešení,
kdy sem jiným dával svaté Naučení.
Pokud sem jen mohl, měl sem své kochání,
když sem ponúkati mohl ku pokání.
Nemeškal sem toho lidem oznámiti,
jak by oni měli pravdivě věřiti,
šlechtně a svatě zde na světě žiti,
kterák dle Zákona život svůj říditi,
proti pokušení všemu se hájiti,
a někdy vesele z toho světa zjiti.
Již buď díka Bohu z toho dobrodení,
konec mi jest nastal velmi utešený.
Již více nemohu dávat Naučení,
ani již ponúkat hříšných ku Pokání.
Jen to prosím milí posluchači věrní,
trvejte do konce v pravdivém poznání.
By ste také mohli práce byt sprostí,
jako mne vidíte v tomto odbírání.
Nežest jest přestala, práce sem zbavený,
a z světa do ráje šťastně přenesený,
kdež budu s anjely mýti obecnství,
a těšit se sladce v Nebeském království.
Ačkoli pak tělo bere porušení,
však to nic nového zde pod sluncem není.

Někdy sem v tom míval velké potešení,
kdy sem jiným dával svaté Naučení.
Pokud sem jen mohl, měl sem své kochání,
když sem ponúkati mohl ku pokání.
Nemeškal sem toho lidem oznámiti,
jak by oni měli pravdivě věřiti,
šlechtně a svatě zde na světě žiti,
kterák dle Zákona život svůj říditi,
proti pokušení všemu se hájiti,
a někdy vesele z toho světa zjiti.
Již buď díka Bohu z toho dobrodení,
konec mi jest nastal velmi utešený.
Již více nemohu dávat Naučení,
ani již ponúkat hříšných ku Pokání.
Jen to prosím milí posluchači věrní,
trvejte do konce v pravdivém poznání.
By ste také mohli práce byt sprostí,
jako mne vidíte v tomto odbírání.
Nežest jest přestala, práce sem zbavený,
a z světa do ráje šťastně přenesený,
kdež budu s anjely mýti obecnství,
a těšit se sladce v Nebeském království.
Ačkoli pak tělo bere porušení,
však to nic nového zde pod sluncem není.

A na záver:

Ctihodný reverend Adam Lačný patril k zemianskemu stavu, ktorým bola v minulosti dedina Folkušová známa. Prvým takýmto rodom boli jej zakladatelia – Folkušovskí (14. storočie). V stredoveku tu vyrástli štyri zemianske kúrie s rodinami: Lačných, Ďurdíkovcov, Thomkovcov i Benických. Napriek tomu, že zemanía boli v minulosti ako spoločenská vrstva na dedine dosť kritizovaní (v čase maďarizácie – renegáti, odrodilci, za socializmu – pánstvo, dedinskí boháči), svojím vzdelaním a vernosťou cirkvi prevyšovali ostatné dedinské obyvateľstvo, určovali jej vývoj. A keďže sa tieto rodiny aj rodovo pospleťali (ženby, výdaje - zeme, pôda, majetok), rovnakých mien na dedine bolo viac ako dosť. Preto si pri ich rozlišovaní pomáhali prímeniami, ktoré sa písali za menom, napríklad: Ondrej Lačný Podoleje, Matej Lačný Šimeje i Matej Lačný Jánošeje. Prímenie Folkušovský (po maďarsky Folkušházy) zasa vyjadrovalo príslušnosť k rodu na dedine, napríklad: Imrich Lačný Folkušovský (Folkušházy) či Ján Lačný Folkušovský (Folkušházy).

Nech sa na mňa nehnevajú potomkovia ostatných rodov, že som ich rodiny nespomínam. Vopred sa im za to ospravedlňujem. Venoval som sa totiž Adamovi Lačnému z rodu Lačných.

Použitá literatúra:

Publikácie-knihy:

Slovenský biografický slovník, II. zväzok, Martin 1999

Rizner, Ľ. V. : Bibliografia písomníctva slovenského, III. zväzok, Turčiansky Svätý Martin 1932

Škrovina, O. : Z histórie turčianskeho seniorátu a jeho zborov, Martin 1929

Rezik, J. - Mathaeides, S. : Gymnaziológia, SPN, Bratislava 1971

Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 1-2, Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2005

Hayeková, M. : Dejiny slovenských slovníkov do roku 1945, FFUK Bratislava, Bratislava 1990

Noviny a časopisy:

Domácnosť a škola, časopis rodinný a učiteľský, ročník IV., č. 4 /apríl 1914/

Rukopisy:

Ivanka, S. Diarium – rukopis (xerokópia), Literárny archív Slovenskej národnej knižnice v Martine

Pohrebná reč Adama Lačného za Jánom Thurzom vo veršoch /xerokópia fotokópia/, Literárny archív

Slovenskej národnej knižnice v Martine

Kronika obce Necpaly

Pripravil: Mgr. **Július Jarkovský**

Z výročnej správy kňaza uvádzame I. časť.

(Ďalšiu časť: O hospodárení cirkevného zboru - uverejníme v nasledujúcom čísle ŠĽ.)

Bohoslužobný život

Domácejmu kňazovi bol v uplynulom roku výbornou pomocou seniorálny kaplán - br. farár Martin Škarupa. Po celý uplynulý rok veľká časť práce zostávala na ňom, pretože br. farár ako senior a zástupca biskupa VD bol vyťažený mimo zboru...

Napriek tomu, veríme, že bohoslužobný život neutrpel na ujme a všetko prebiehalo tak, ako bolo naplánované.

Hlavné sl. Božie: sa konali 60 krát každú nedeľu a vo sviatok podľa rozpisu v Šum. líp. V chladnejších mesiacoch sa hl. služby B. konali vždy na dvoch miestach: v Necpaloch vždy ako prvé o 9,40 a o 11,00 hod. striedavo raz v Belej a raz v Žabokrekoch. Priemerná účasť na hlavných sl. Božích bola **136** (-7). **Mládežnícke sl. Božie:** konali sa dvakrát a boli aj zo strany dospelých veľmi pekne ocenené. Priemerná návšteva **197**.

Nešporné: konali sa pravidelne na filiách 35 krát, vždy na dvoch miestach - v Belej a Žabokrekoch vždy vtedy, keď neboli hlavné sl. Božie na dvoch miestach v dopoludňajších hodinách. Pravidelne vždy v druhú nedeľu v mesiaci sa konali nešp. sl. Božie vo Folkušovej a v Ďanovej. Priemerná účasť za nedeľu bola **47**.

Večerné v advente a pôste: Adv. a pôstne večierne sa konali v týždni na 4 miestach. Priem. účasť za týždeň bola v advente **71** (-10) a v pôste **77** (+14).

Sviatosti

Krst svätý:

Veriace srdce túži po využití prostriedkov Pánovej milosti či už Krstu sv. alebo Več. Pánovej. Demografická krivka na území celého Slovenska klesá. Rodí sa čoraz menej detí a preto je aj menej krstov. Deti narodené v našich ev. rodinách sú väčšinou pokrstené, horšie je to s ďalšími krokmi pri výchove: väčšinou rodičia zabúdajú na to, čo sľubujú pri krste a svoje dieťa prikladným životom viery nepredchádzajú. Min. roku bolo pokrstených 14 dieťok malých, 1 štvorročné, jedno pred konfirmáciou a jeden dospelý = spolu **17** (+2).

Večera Pánova:

Veriace srdce upevňuje svoj vzťah k Pánu Bohu aj pravidelnou účasťou pri stole Pánovej milosti, túžiac po odpustení hriechov a po novom živote v moci Ducha svätého. V tomto smere musíme s bolesťou v srdci poznamenať, že len málo

veriacich z celkového počtu využíva tento prostriedok Pánovej milosti: 566 členov CZ pristúpilo k Več. Pánovej (-23). V domácnosti nebola prislúžená VP žiadnemu členovi CZ. 16 x sa prislúhovala VP v chráme Božom.

Bohoslužobné výkony:

a) Sobáše: sobášených bolo 8 párov (+3), z toho jeden v Pribovciach s našim súhlasom a 2x išlo o požehnanie manželstva. Budeme sa tešiť, ak tí, ktorí si sľubujú vernosť pred tvárou Božou, zoberú vážne svoj sľub a budú žiť podľa poriadkov Božích a nie iba ľudských.

b) Pohreby: častými bohoslužobnými príležitosťami, pri ktorých zaznievalo Božie slovo ako slovo útechy i nádeje boli rozlúčky s našimi zosnulými. Lúčili sme sa s nimi v nádeji vzkriesenia i života večného. Pohrebov bolo: 35 (-4).

Výchovná činnosť

Detské Služby Božie: Konajú sa na dvoch miestach v Belej - v týždni sa stretávajú dve skupiny v ZŠ pod vedením A. Kraľovanskej a Mgr. Lubice Hlinkovej, a v Necpaloch - počas hlavných služieb Božích v nedelu na fare pod vedením viacerých pomocníkov, hlavne však Z. Lisej, ktorá túto prácu koordinuje. Veríme, že k týmto vyučujúcim pribudnú i ďalší spolupracovníci, hlavne v Žabokrekoch, kde táto práca s deťmi už dlhšiu dobu nefungovala. Na oživenie práce s deťmi je do nášho zboru prizývaný pracovník Detskej misie Ľuboš Marhofer, spolupráca sa rozvíja a sme za ňu vďační. Účasť min. roka bola 20 (+2).

Náboženská výchova: Náboženstvo sme v roku 2007 vyučovali na troch ZŠ (Belá - 3 skupiny (49), Necpaly - 1 skupina (12), Žabokrek - 2 skupiny (30)). Spolu na náboženskú výchovu bolo prihlásených na všetkých školách 91 detí (+2).

Konfirmačná výučba: V roku 2007 bolo konfirmovaných 10. júna 28 mladých členov nášho zboru. O konfirmáciu požiadalo - a bolo konfirmovaných po skrátenej príprave - aj 12 dospelých členov zboru. Spolu bolo min. r. konfirmovaných: 40 (+13). V tomto šk. r. v 1. ročníku sa pripravuje ku konfirmácii: 13 žiakov a v 2. ročníku: 8 (-1) žiakov.

Mimoriadne príležitosti v zbere: tu radíme stretnutia okolo B. slova, ktoré sa odlišujú od tradičných služieb Božích - či iných zborových aktivít - a sú obohatené novými piesňami či aktivitami, ktorými chceme osloviť aj tých, ktorým tradičné služby B. sa zdajú byť málo zaujímavé málo príťažlivé. Napr. 10. 3. sme mali stretnutie detí a mládeže s návštevou hudobnej skupiny „Continental Singers“. Dirigentka tohto hudobného telesa, Iveta Viskupová, navštívila aj náš Letný biblický tábor v Janoškovom dome počas prázdninového pobytu a pomohla nám s vytvorením a rozbehnutím detisko-mládežníckeho spevokolu. Tento spevokol poslúžil aj doma aj mimo zboru (Liptovský Ján, Podlužany, Mošovce Necpaly-Kultúrny dom, Martin-senior. stretnutie detí).

V lete sme boli na letnom biblickom tábore. Konal v Janoškovom dome v Liptovskom Hrádku a zúčastnilo sa ho 55 detí a dospelých + 3 hostia zo zahraničia. O tomto tábore vás všetkých cez zborový časopis pekným článkom informoval p. učiteľ Mgr. Július Jarkovský. Organizovanie letných táborov má pre deti ale aj pre dospelých mimoriadny význam, keď môžeme všetci prežiť týždeň v kruhu veriacich pri Božom slove. Deti sa učia, pravidelným modlitbám - pred jedlom, ráno, večer, pri čítaní Božieho slova. Učia sa spolunažívať s rovnako veriacimi ľuďmi ako sú aj oni samé. Prajeme si, aby do budúcnosti sa takéto aktivity v zbere využívali a finančne sa podporovali. Veď zrno zasiate do duše mladého človeka môže priniesť v budúcnosti mnohonásobnú úrodu.

Biblické hodiny a vnútromisijná činnosť

a) Biblické hodiny mládeže: Mládež je dobrovoľným spoločenstvom v každom zbere, teda aj v našom. Stretávaním sa mladých pri Božom slove, pri nábožných piesňach formuje sa povedomie mladého človeka a buduje sa v ňom trvalá hodnota aj pre dospelosť a zrelý vek. Výchovu mládeže zabezpečujeme pre budúcnosť potenciál cirkevného zboru. Mládež

sa stretáva každú sobotu o 15.30 na fare a vedením je poverený br. farár Martin Škarupa, ktorý je vekovo aj myšlienково bližšie mladej generácii. Počas roka sa mladí stretli 35x s priemernou účasťou **12 mladých ľudí**. Mládež častokrát svojim programom obohacuje služby Božie (Nedeľa misie, Deň matiek, Konfirmácia, Pamiatka posvätenia chrámu, Vianoce, Veľká noc, Poďakovanie za úrody zeme, Pamiatka zasnulých), prispievajú programom na svadbách, pri krstoch, čítaním pašii. Mládeži prajeme, aby pri spoločnom stretávaní nachádzala príjemné spoločenstvo medzi rovesníkmi ako aj pri hľadaní vlastnej cesty za Pánom Ježišom Kristom.

b) Biblické hodiny dospelých: Mali sme ich 10 krát v utorok po spevokole, zač. roka. Preberali sme Evanjelium podľa Marka. Neskôr sme prestali a myslím si, že v skrátenej forme by mohli pokračovať aj v budúcnosti. Týchto biblických hodín pre dospelých sa zúčastňovalo v priemere **23 veriacich** nášho zboru (+7).

c) Biblické hodiny dorastu: nemáme ich samostatne, ale pri konfirmačnej príprave si preberáme časti Biblie - čítame a vykladáme si ich, učíme sa nové piesne. Keďže konfirmandi často vymeškávajú, príemer je **16**.

d) Spevokol: stretáva sa k nácviku takmer celý rok, okrem prázdnin, a je dobrou pomocou v misijných aktivitách cirkevného zboru. Poslúžil pri mnohých príležitostiach a sme bratom a sestrám za ich službu vďační. Boli by sme radi, keby k 30-člennému - už prestárlemu - spevokolu pribudli nové a mladšie tváre.

e) pastoraálne návštevy - k vnútorno-misijnej činnosti je treba započítať podľa knihy návštev aj návštevy kňaza v našich rodinách. Min. roku kňaz vykonal **62 návštev**. Je to v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazný pokles, ale to je preto, lebo zborový farár okrem toho, že je seniorom TS, v r. 2007 zastupoval uprázdnenú funkciu biskupa VD a musel sa podľa potreby venovať aj dištriktuálnym povinnostiam, hlavne v súvisi s voľbou biskupa VD a s prípravou dištr. konventu, zúčastňoval sa aj stretnutí Zboru biskupov, zasadnutia Generálneho presbyterstva a mnohých iných ďalších aktivít, ktoré súvisia s funkciou dištr. biskupa. O vyraženosti počas uplynulého roka veľa napovedajú aj najazdené kilometre počas zastupovania: 34.000 km. Som vďačný, že členovia cirkevného zboru to pochopili, a neodsudzovali svojho duchovného pastiera, že sa im venoval tak málo. A som vďačný aj br. Martinovi Škarupovi, svojmu spolupracovníkovi, ktorý veľmi dobre zvládol úlohu zastupovania a je stále dobrým pracovníkom na Seniorskom i Farskom úrade. Aj z tohto miesta, pri výročnom konvente to osvedčujem a za jeho službu mu úprimne ďakujem.

Činnosť presbyterstva: presbyterstvo sa stretávalo podľa potreby - min. roku sa stretlo **4x**, aby riešilo aktuálne potreby cirkevného zboru. Išlo hlavne o prípravu konventu, rozvrh prác a schválenie rozpočtu, prípravu a vyhodnotenie opery Kristov dotyk a iné drobné záležitosti.

Evanjelická tlač

a) zborový časopis ŠUM. LÍP - plní svoju misijnú úlohu v našom cirkevnom zbore a sme radi, že mnohí cirkevníci si časopis obľúbili a prispievajú finančne aj článkami. Ďakujeme! Min. roku vyšli štyri čísla, všetko vo farbe. Milodary na ŠL boli 77.590,-Sk a okolo 75.000,-Sk boli aj náklady. Veríme, že príspevky aj t. r. roku pokryjú náklady spojené s vydávaním zborového časopisu.

b) zborová knižnica: obsahuje zaujímavé tituly, v min. roku do nej pribudli nové. Žiaľ, je málo využívaná. Povzbudzujeme vás, bratia a sestry, aby ste sa pýtali, informovali, čo dobrého by ste si mohli požičať a prečítať.

c) iná tlač: na farský úrad prichádza aj množstvo inej nábož. literatúry, ktorej sme predplatiteľmi: Ev. posol spod Tatier, Cirkevné listy, Kostnické jiskry, Cestou svetla, Rozmer. Okrem toho prichádzajú na úrad zborové časopisy z iných cirk. zborov. Na fare bolo možné si počas roka zakúpiť aj rozličné publikácie: okrem Biblií a spevníkov či modlitebných knižiek to boli aj kalendáre a kniha zamyslení na každý deň: Tesnou bránou a iné.

Počet členov zboru a cirkevný príspevok: V r. 2007 sme podľa zborovej kartotéky evidovali **1929 členov (-10)**, platiacich si cirkevný príspevok však bolo o 80 menej.

Správa o činnosti ev. a. v. cirkvi vo filii Ďanová za rok 2007

Presbyterstvo filie Ďanová podáva nasledovnú správu za rok 2007.

Pokladničná správa:

zostatok z min. roka	3.720,- Sk
príjmy v r. 2007	8.221,- Sk
výdavky v r. 2007	-5.228,- Sk
Zostatok k 31.12.2007	6.263,- Sk

Príjmy pozostávali: a/ z ofier na sl. Božích a večierňach	6.221,- Sk
b/ z milodarov od členov filie	2.000,- Sk
Spolu	8.221,- Sk

Výdavky boli z pokladne nasledovné:

Na benzín do Necpál na zasadnutie presbyterstva a brigády	600,- Sk
Príspevok na zákusky opera Kristov dotyk	500,- Sk
Na zakúpenie kobercov spolu s Obec. úradom	3.000,- Sk
Drobné výdavky – doklady, sviečky a iné	1.128,- Sk
Spolu výdavky:	5.228,- Sk

Peniaze odovzdané farskému úradu Necpaly od našich členov:

Milodary na opravu chrámu v Necpaloch	14.000,- Sk
Milodary na cirkevné ciele v Necpaloch	1.000,- Sk
Na cirkevný časopis	5.500,- Sk
Spolu:	20.500,- Sk

Na záver chcem Vám všetkým našim členom poďakovať v mene presbyterstva v Ďanovej za milodary, ofery, účasť na službách Božích a večierňach a spievaní za našimi zosnulými cirkevníkmi. Vďaka patrí za dobrú spoluprácu i pani starostke K. Adamišovej, s jej nápadmi sa nám podarilo zasa niečo zlepšiť v našej obradnej miestnosti, čo si všetci vážime.

Naše predsavzatie je v roku 2008 podporiť náš detsko-mládežnícky spevokol v Necpaloch, čo už aj tak robíme Vašimi príspevkami a z pokladne filie sme prispeli 2.000,-Sk na ich požehnanú prácu v tomto spevokole.

Hrivnáková Mária

Pri vyberaní cirkevného príspevku v Ďanovej a Folkušovej odovzdali sestry kurátorky na farský úrad aj zoznamy s dobrovoľnými darcami na hudobné nástroje pre detsko-mládežnícky spevokol. Na ich žiadosť uverejňujeme týchto darcov a veríme, že to povzbudí našich mladých spevákov v ich ďalšej „bohumilej“ činnosti, k potešeniu nás veriacich a na slávu Božiu.

Ďanová

Prispeli

- **200 Sk:** Ďanovský Dušan s deťmi, Samčík Miloslav s manželkou, Hrivnák Vladimír s manželkou, Poloncová Ľubica s manželom, Horváth Jozef, Kapusta Milan, Kapusta Ján, Barát Dalibor a Mária,
- **150 Sk:** Beličková Emília, Buchová Marta,
- **100 Sk:** Ďanovská Nadežda, Hrivnák Ján (58), Pakánová Oľga, Šuteková Eva s manželom, Harmanová Ľudmila, Belička Marián, Revúsová Anna Blažena, Hrivnák Jozef s manželkou, Lauček Ján s manželkou, Homolová Janka, Švábik Marián s manželkou, Valachová Mária, Pakánová Oľga, Ďanovská Katka, Pakán Miloš so synom, Šmálová Emília, Hnilica Ján, Katreniak Pavol st. s manželkou, Špánik Ondrej, Švábik Ján (110 Sk.), Bernátová Mária, Kľučiar Jozef, Šimková Mária, Boďa Ján st., Ďanovská Zuzana a Ľuba, Králiková Mária,
- **50 Sk:** Ďanovský Jozef, Podhradská Paula, Malinová Paula, Podhradská Ľudmila, Podhradský Jaroslav.

Spolu: Sk. 4 760,-.

Folkušová

Prispeli

- **350 Sk:** Kucháriková Anna,
- **300 Sk:** Páreničková Želmíra, Kľučiar Andrej, Farbárová Anna,
- **200 Sk:** Kubíková Kornélia, Gallo Ján,
- **100 Sk:** Paulovičová Ema, Weisová Anna, Lehotská Otília, Sopóciová Marta,
- **50 Sk:** Lehotský Vladimír.

Spolu: Sk. 2 100,-.

Okrem týchto darcov vyhlasujeme priebežne na službách Božích v rámci oznamov milodary pre deti a mládež na hudobné nástroje aj z ostatných obcí. Napriek tomu, že ich neuvádzame na tomto mieste, vyslovujeme aj im naše úprimné poďakovanie a dúfame, že čoskoro sa nám spoločným príspevom podarí zadovážiť pre detsko-mládežnícky spevokol kvalitnú aparatúru. Už teraz sa tešíme na ich ďalšie hodnotné vystúpenia.

Predsedníctvo CZ

Milodary

Miloš Kučera B 100,-Sk, Oľga Štefanidesová Ž 150,-Sk, Jozef Rišian ml. Ž 100,-Sk, rod. Lučanská D 200,-Sk, Miloslav Rusnák B 100,-Sk, Mária Valachová Ď 200,-Sk, Ladislav Hamza N 200,-Sk, Slávka Zjarová N 100,-Sk, r. Jozefa Rusnáka B 200,-Sk, Jozef Hulej B 200,-Sk, Miloslav Blaho B 200,-Sk, Ján Matejčík B 100,-Sk, Ján Kováčik B 200,-Sk, Ján Havrila Kuková 200,-Sk, Milan Havrila Kuková 200,-Sk, Zuzana Matysová Kuková 200,-Sk, r. Šebová D 200,-Sk, Dušan Dzurko Babie 200,-Sk, Anna Dzurková Babie 200,-Sk, Mária Dudová Babie 200,-Sk, Ľubica Michalíková Malý Čepčín 200,-Sk, Vladimír Kollárik B 100,-Sk, Marta Machníková N 300,-Sk, Milan Kováčik s rod. B 200,-Sk, rod. Blahušiaková B 200,-Sk, Igor Štefánik Ž 100,-Sk, Jozef Rišian s rod. Ž 300,-Sk, Jozef Sumka st. Ž 100,-Sk, Oľga Dolníková Ž 200,-Sk, Viliam Polonec Ž č. 82 200,-Sk, Jozef Sumka ml. Ž 100,-Sk, rod. Maretová Ž 200,-Sk, rod. Jamrišková N 200,-Sk, rod. Slavomíra Štefanidesa Ž 200,-Sk, Ivan Bernát B 150,-Sk, rod. Matejová F 100,-Sk, Marcel Kováčik B 200,-Sk, Anna Hamzová B 100,-Sk, Marian Sumka B 100,-Sk, Anna Zacharová B 100,-Sk, Ján Salíni B /č. 256/ 100,-Sk, Anna Šebová B 200,-Sk, Mikuláš Buľovský B-D 200,-Sk, Milan Kňazko s rod. N 200,-Sk, Martin Zachar s rod. Ž 200,-Sk, Viera Rohoňová H. Kalník 100,-Sk, Ondrej Kalnický N 200,-Sk, Darina Adamišová s deťmi Ď 500,-Sk, rod. Buchová Ď 200,-Sk, Jozef Hlobej ml. Ď 100,-Sk, Ondrej Šutek Ď 100,-Sk, Miloš Pakán Ď 100,-Sk, Pavol Katriňak st. Ď 100,-Sk, Pavol Katriňak ml. Ď 100,-Sk, rod. Ľudovíta Ďanovského Ď 200,-Sk, rod. Jána Kapustu Ď 200,-Sk, Blažena Švábiková s rod. Ď 200,-Sk, Darina Krajčová Ž 200,-Sk, Ján Štefánik Ž 200,-Sk, Bohuzn. brat, živnostník 3000,-Sk, Bohuš Haliena B 100,-Sk, Mária Loudová Ž 200,-Sk, Dušan Ďanovský s deťmi Ď 200,-Sk, Ľubica Ďurdíková F 100,-Sk, Elena Slezáková F 100,-Sk, Marta Sopóciová F 100,-Sk, Jarmila Thomková F 200,-Sk, rod. Kolomana Jesenského F 200,-Sk, Želmíra Pareničková F 200,-Sk, Anna Gallová F 200,-Sk, Jela Svrčková B 100,-Sk, Ondrej Jankovič B 100,-Sk, Emília Ritkufová B 100,-Sk, Anna Ladiverová B 100,-Sk, Miloslav Kováčik B 200,-Sk, Emília Balková B 100,-Sk, Júlia Herčútová B 100,-Sk, Matúš Pavlík st. B 100,-Sk, Bohuš Majerčík B 100,-Sk, rod. Horníková B 200,-Sk, Júlia Šípková N 200,-Sk, Božena Čabudová Ž 100,-Sk, Ján Fízef Ž 200,-Sk, Anna Beličková Ž 200,-Sk, rod. Kalnická /č. 137/ Ž 200,-Sk, rod. Poloncová Ž č. 200 200,-Sk, rod. Čierna Ž 200,-Sk, rod. Miloslava Šípku st. Ž 200,-Sk, vd. Emília Rišianová Ž 100,-Sk, vd. Vilma Rišianová Ž 100,-Sk, Jozef Zachar s manželkou Ž 300,-Sk, Marta Machníková N 200,-Sk, Ján Kalús - sen. nám. dozorca TS 500,-Sk, Mária Pavlovičová N 200,-Sk, Emília Žalmanová N 200,-Sk, Angela Kalnická Ž 100,-Sk, Mária Šimková N 200,-Sk, Božena Skuhrová B 100,-Sk, Vlasta Hlinková B 100,-Sk, Ivan Haliena B 100,-Sk, Juraj Kollárik B 100,-Sk, Alena Blahušiaková B 100,-Sk, Anna Pavlíková B 200,-Sk, Marta Šimková N 100,-Sk, Dáša Bajanová Příbovce 100,-Sk, Ľubica Oravcová N 100,-Sk, Miroslava Joklová MT 100,-Sk, Anna Frolová MT 100,-Sk, rod. Vratislava Bartoša Ž 100,-Sk, Božena Haroníková Ž 200,-Sk, rod. Timková Ž 200,-Sk, vd. Anna Kapustová Ž 100,-Sk, Dušan Kapusta Ž 200,-Sk, Jozef Šavol F 100,-Sk, Štefánia Thomková F 100,-Sk, Anna Gluchová F 100,-Sk, Ján Gallo F 100,-Sk, Kornélia Kubíková F 200,-Sk, Otília Lehotská F 200,-Sk, Vladimír Hrivnák Ď 100,-Sk, Július Ďanovský Ď 100,-Sk, Anna Švábiková Ď 100,-Sk, Ján Boďa Ď 100,-Sk, Marián Švábik Ď 100,-Sk, Anna Matejčíková B 200,-Sk, Eduard Kuchárik B 100,-Sk, Jolana Šimková N 100,-Sk, rod. Plicová N 300,-Sk, Janka Petrovičová B 100,-Sk, Elena Paverová s rod. B 200,-Sk, Mária Poloncová Ž /č.d. 129/ 200,-Sk, Rudolf Kapusta Ž 200,-Sk, Zdeno Kováčik B 200,-Sk, Pavel Striška s rod. B 200,-Sk,

Milan Bartoš Ž 100,-Sk, Ján Javornický Ž 200,-Sk, Anna Uhliariková Ž 200,-Sk, Jarmila Čatlošová Ž 200,-Sk, Milan Rišian Ž 200,-Sk, Miloslav Hlinka N 300,-Sk, Mária Králiková Ď 100,-Sk, rod. Rojková Turč.Jaseno 200,-Sk, rod. Ciklamíniová Ž 200,-Sk, rod. Pražiaková Ž 100,-Sk, Emília Blahová Ž 100,-Sk, Jaroslav a Ivan Štefanides Ž 200,-Sk, Ján Štefánik Ž 200,-Sk, Janka Rišianová 100,-Sk, vd. Oľga Marčičiaková Ž /č.d. 227/ 100,-Sk, Ján Zachar Ž 100,-Sk, Miloš Jesenský Ž 100,-Sk, Jozef Moric N 200,-Sk, r. Mrozeková Ž 200,-Sk, Anna Dianovská N 200,-Sk, Pavol Šimko s manž. N 200,-Sk, Mária Valachová Ď 200,-Sk, Emília Bernátová Ď 150,-Sk, Eva Nováková Benátky nad Jizerou 100,-Sk, Emília Kurhajcová D 100,-Sk, Viera Marunová D 100,-Sk, Ladislav Striška N 200,-Sk, Miroslav Buľovský B 200,-Sk, Ján Hlinka B 100,-Sk, Jaroslav Šimko B 100,-Sk, Viera Thomková B 100,-Sk, Adela Matejčíková B 100,-Sk, Jozef Hulej B 200,-Sk, Mária Kňazková N 200,-Sk, Zuzana Grozmanová s rod. N 200,-Sk, Miloslav Vojtko s rod. N 200,-Sk, Mária Pavlovičová N 100,-Sk, Anna Krajčová s rod. N 200,-Sk

„Štedrého darcu miluje Boh!“

V matrike sme zaznamenali

(od vydania min. čísla Šum. líp)

Do vínného kmeňa Pána Ježiša Krista boli zaštepení krstom svätým:

26.12.2007 Maximilián (Ivan Chudý a Miroslava Samolejová), D

26.12.2007 Samuel (Ľuboš Kapusta a Miriam r. Zacharová), B

20.01.2008 Marek (Branislav Horník a Adriana r. Žilová), Ž

„Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený...“ Mk 16, 16

Na spoločnú cestu životom vykročili pred tvárou Božou:

26.10.2007 Michal Miko z Martina a Miroslava Lučanská z Dulíc

„Preto opustí človek otca i matku a pripojí sa k manželke, i budú dvaja jedno telo. Mt 19, 5“

So smútkom v srdci, ale s nádejou vzkriesenia sme sa rozlúčili:

23.12.2007 Ján Vavák N, 77 r.

02.01.2008 Želmíra Brzáková r. Majerčíková B, 75 a 1/2 r.

02.01.2008 Emília Darulová r. Vojtková z Vrútok, 84 r.

12.01.2008 Ján Hamza N, 83 r.

23.01.2008 Emília Zacharová r. Murínová Ž, 91 r.

06.02.2008 Darina Adamišová r. Hrivnáková Ď, 80 r.

„Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od prác, lebo ich skutky idú za nimi.“ Zj 14, 13

Jubilanti:

85 r. Anna Sumková B

80 r. Jozef Sumka Ž, Anna Muriňová Ž, Emília Beláková B-D, Marta Šimková N, Ľudmila Harmanová Ď, Jela Bernátová B

- 75 r.** Jozef Balko N, Oľga Černáková N, Mária Paulínyová D, Jozef Janota N, Zita Sumková Ž, Anna Filová Ž, Emília Šmálová Ď, Blažena Horňanová MT, Oľga Poloncová Ž
- 70 r.** Milan Šípka Ž, Ján Makoš B, Elena Sliacka B, Angela Štefániková Ž, Jozef Kráľ B
- 65 r.** Bohumír Haliena B, Viera Sumková B, Milan Rišian Ž, Marta Halienová B, Jela Poloncová Ž
- 60 r.** Anna Zacharová Ž, Jozef Pakán N, Ján Moric Ž, Etela Gazdaricová N

Jubilantov pozdravujeme a prajeme im mnoho Božieho požehnania a potešenia do ďalších dní a rokov života.

„Ale ja Tebe dôverujem, Hospodine. Hovorím: Ty si môj Boh! V Tvojej ruke sú moje časy...” Ž 31, 15 - 16

*Požehnané prežitie veľkonočných sviatkov,
Kristovu blízkosť, pokoj a lásku do našich srdc
želá predsedníctvo
cirkevného zboru a redakcia.*

Rozpis služieb Božích

- 20.03.2008 Zelený štvrtok - Ž=16,30 B=18,00 (sl. B. s Več. Pánovou)
- 21.03.2008 Veľký piatok (Pašie) N=9,45 v kostole (po sl. Božích Več. Pánova)
- 23.03.2008 1. sl. veľkonočná N=9,45 v kostole B=14,30 Ž=15,30
- 24.03.2008 2. slávnosť veľkonočná Ž=9,00 N=10,00 /v zbor. sieni/ B=11,00
- 30.03.2008 1. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00
- 06.04.2008 2. po Veľkej noci N=9,45 B=11,00
- 13.04.2008 3. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00 F=14,30 Ď=15,30
- 20.04.2008 4. po Veľkej noci N=9,45 B=11,00
- 27.04.2008 5. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00

01.05.2008	Vstúpenie Krista Pána	Ď=15,30	Ž=16,30	B=17,30	N=18,30
04.05.2008	Nedeľa po Vstúpení	N=9,45	B=11,00		
11.05.2008	1. slávnosť svätodušná	N=9,45	v kostole (sl. B. s VP)	F=14,30	Ď=15,30
12.05.2008	2. slávnosť svätodušná	Ž=16,30	B=17,30	N=18,30	
18.05.2008	Svätá Trojica	N=9,45	B=14,30	Ž=15,30	
25.05.2008	1. po Sv. Trojici	N=9,45	(RoS N=15,30)		
01.06.2008	2. po Sv. Trojici	N=9,45	B=14,30	Ž=15,30	
08.06.2008	3. po Sv. Trojici	N=9,45	Konfirmácia (sl. B. s Več. Pánovou)		
15.06.2008	4. po Sv. Trojici	N=9,45	(skúška konfirmandov 1. ročníka)		
		B=14,30	Ž=15,30		
22.06.2008	5. po Sv. Trojici	N=9,45	(VMV N=15,30)		
29.06.2008	6. po Sv. Trojici	N=9,45	Sviatok ap. Petra a Pavla (Záver šk. roka)		

Seniorátne stretnutie spevokolov: Martin 16. marca 2008 o 15,00

Zborový deň v Necpaloch: 29. júna 2008 o 14,00

Zasadanie presbyterstva – podľa oznámenia

Stretnutie rodinných spoločenstiev – posledná nedeľa v mesiaci o 15,30
hodine v Necpaloch

Biblické hodiny mládeže – každú sobotu o 15,15 hodine

Biblická hodina dorastu – súčasť konfirmačnej prípravy

Biblická hodina dospelých – pred spevokolom v utorok 17,30 – preberáme
evanjelium podľa Marka

Stretnutie ev. žien – krúžok zborovej diakonie – podľa oznámenia

Detské služby Božie – Necpaly: v rámci služieb Božích
– Belá ZŠ

Pripravujeme:

Letný biblický tábor: Lipt. Hrádok - Janoškov dom: 7. 7.-13. 7. 2008: **Prihlášky do konca mája 2008.** Uprednostňujeme deti, ktoré sa zapájajú do detského spevokolu.

Večera Pánova:

Necpaly	21.03.2008	Veľký piatok – po sl. Božích
	11.05.2008	1. slávn. svätodušná - VP v rámci sl. B.
	08.06.2008	Konfirmácia - VP v rámci sl. B.
Žabokreky	20.03.2008	16,30 – Zelený štvrtok
Belá	20.03.2008	18,00 – Zelený štvrtok

Chlieb náš každodenný

„Preto čokoľvek chcete, aby vám ľudia činili, čiňte im aj vy“ /Mt 7,12/

Indián vyšiel z hory a pýtal si vody od farmára, ktorý sedel pred svojim domom. Farmár sa osopil na neho so slovami: „Zmizni, ty červený pes!“

Raz tento farmár zablúdil v hore a večer nadišiel. Našiel bývanie Indiána, ktorý mu vysvetlil, že mesto je ďaleko a dnes musí prenocovať u neho. Dal mu to najlepšie miesto a sám sa pred dverami uložil spať. Ráno mu dal najesť sa a išiel mu ukázať cestu. Keď sa lúčili, položil Indián bielemu ruku na plece, pozrel mu do očí a spýtal sa ho: „Poznáš ma?“

„Nie,“ odpovedal beloch.

„Ja som ťa hneď poznal,“ povedal Indián. „Som ten, ktorému keď si pýtal vody od teba, si povedal: Zmizni, ty červený pes! Duch Indiána mi hovoril: Zabi ho, keď s tebou tak zaobchádzal, ale Duch Pána Ježiša kázal mi odpustiť a odplatiť ti dobrým za zlé.“

Nedáš sa dnes zahanbiť Indiánom?

Pozhovej, odpusť pre Jeho rany
otvor pokoja, otvor mi brány!
V súženia noci Tvojej pomoci,
ó, Hospodine, popraj mi!

ŠUMENIE LÍP

Časopis ev. a. v. cirkevného zboru v Nepochloch.

Vydáva: Ev. a. v. cirkevný zbor NECPALY. Pripravuje redakčný kruh. Zodpovedný redaktor: Mgr. Jozef Havrila, ev. farár.
Jazyková úprava: PhDr. Danica Sumková, Mgr. Ľubica Hlinková. Vychádza štyrikrát do roka. Časopis nepredávame, ale vďaka prijímame každý dar na jeho vydávanie. Prosíme Vás aj o príspevky, úvahy, svedectvá a nápady.

Grafická úprava: DOBROVOLNÝ & synovia, Dolné Vrútky, e-mail: dobrovolny@dobrovolny.sk

Tlač: Vegaprint - Mošovce

Adresa redakcie: Ev. a. v. farský úrad, Nepochaly 39, 038 12, tel.: 4296 104

e-mail: efu_necpaly@gaya.sk, necpaly@ecav.sk

www.efu_necpaly.gaya.sk

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: OÚ7/1997.